Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

Arrest

nr. 353 201 van 17 september 2026
in de zaak RvV X / IX

In zake: 1. X
2. X

handelend in eigen naam en als wettelijke vertegenwoordigers van hun minderjarige kinderen X
X
X

Gekozen woonplaats: **ten kantore van advocaat C. VAN CUTSEM**
Berckmansstraat 89
1060 BRUSSEL

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de minister van Asiel en Migratie

DE VOORZITTER VAN DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN,

Gezien het verzoekschrift dat X en X, die verklaren van Keniaanse nationaliteit te zijn en die handelen in eigen naam en als wettelijke vertegenwoordigers van hun minderjarige kinderen X, X en X, op 10 juni 2026 hebben ingediend om de schorsing en de nietigverklaring te vorderen van de overdrachtsbesluiten (bijlagen 26quater) die de gemachtigde van de minister van Asiel en Migratie heeft genomen op 21 mei 2026.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen over het taalgebruik, vervat in boek 3 van de wet betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 1 juli 2026, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 3 augustus 2026.

Gehoord het verslag van voorzitter G. DE BOECK.

Gehoord de opmerkingen van advocaat J. DEKERF, die loco advocaat C. VAN CUTSEM verschijnt voor de verzoekende partijen.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

1.1. Verzoekers verklaarden op 22 november 2025 in Italië te zijn aangekomen. Zij beschikten over een paspoort voorzien van een door de Italiaanse autoriteiten afgegeven visum type C, dat hen toeliet tot een verblijf van acht dagen.

1.2. Op 15 december 2025 dienden verzoekers in België een verzoek om internationale bescherming in.

1.3. Verweerder verzocht de Italiaanse autoriteiten op 16 februari 2026 om verzoekers, met toepassing van artikel 12.4 van de Verordening nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de

behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend (hierna: de Verordening nr. 604/2013), over te nemen.

1.4. De Italiaanse autoriteiten worden, nu zij niet antwoordden op het overnameverzoek voor 17 april 2026 en gelet op het bepaalde in artikel 22, § 7 van de Verordening nr. 604/2013, geacht in te stemmen met de overname van verzoekers.

1.5. De gemachtigde van de minister van Asiel en Migratie nam op 21 mei 2026 zowel ten aanzien van R.K.W als ten aanzien van A.W.M. een overdrachtsbesluit. Deze beslissingen werden verzoekers op 21 mei 2026 ter kennis gebracht.

De eerste bestreden beslissing, gericht aan R.K.W., is gemotiveerd als volgt:

"In uitvoering van artikel 51/5, § 4, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: wet van 15 december 1980), wordt aan de heer, die verklaart te heten:

naam: [W.]
voornaam: [R.K.]
[…]
nationaliteit: Kenia

die een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend, het verblijf in het Rijk geweigerd.

Betrokkene wordt overgedragen aan de verantwoordelijke lidstaat Italië.

Bijgevolg wordt de betrokkene gelast zich binnen de 10 dagen te begeven naar en zich aan te melden bij de Italiaanse autoriteiten.

REDEN VAN DE BESLISSING :

België is niet verantwoordelijk voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming dat aan Italië toekomt, met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 en van artikel 22(7) van de Verordening van het Europees Parlement en de Raad (EU) nr. 604/2013 van 26 juni 2013.

De heer [R.K.W.], verder de betrokkene, die verklaarde de Keniaanse nationaliteit te hebben, diende op 15.12.2025 effectief een verzoek om internationale bescherming in. De betrokkene legde geen identiteits- of reisdocumenten voor. Tijdens het gehoor verklaarde hij zijn paspoort in de trein in Italië is verloren.

Samen met de betrokkene, diende ook zijn echtgenote ([M.A.W.], […] nationaliteit: Kenia, […]), met wie hij verklaarde (wettelijk) gehuwd te zijn, samen met hun drie minderjarige kinderen ([K.B.N.] […], nationaliteit: Kenia […]; [K.O.M.] […], nationaliteit: Kenia, […]; [K.A.W.] […], nationaliteit: Kenia, […]) op 15.12.2025 een verzoek om internationale bescherming in België in.

Dactyloscopisch onderzoek leverde een treffer, die door het Visum Information System conform artikel 21 van Verordening 767/2008 werd verstrekt, op. De treffer toont aan dat het Italiaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken en Internationale Samenwerking in Nairobi, Kenia de betrokkene op 18.11.2025 een visum verstrekten. Het visum was geldig voor een verblijf van acht dagen tussen 18.11.2025 en 10.12.2025.

Op 09.02.2026 werd de betrokkene bij de Dienst Vreemdelingenzaken gehoord in het kader van zijn verzoek om internationale bescherming. Hierbij verklaarde hij (wettelijk) gehuwd ([M.A.W.], […] nationaliteit: Kenia, […]) te zijn en drie minderjarige kinderen ([K.B.N.] […], nationaliteit: Kenia […]; [K.O.M. […], nationaliteit: Kenia, […]; [K.A.W.] […], nationaliteit: Kenia, […]) te hebben. Zijn echtgenote en drie minderjarige kinderen verblijven momenteel samen met hem in België. De betrokkene stelde verder geen in België of in een andere lidstaat verblijvende familie te hebben.

De betrokkene verklaarde dat hij Kenia op 22.11.2026 verliet. Hij reisde met het vliegtuig naar Italië. Na ongeveer tien dagen reisde de betrokkene met de trein en de bus via Frankrijk naar België. De betrokkene kwam naar eigen zeggen op 12.12.2025 in België aan.

Op 16.02.2026 werden de Italiaanse instanties verzocht de betrokkene over te nemen op basis van artikel 12(4). Dit verzoek werd niet binnen de door artikel 22(1) van Verordening (EU) nr. 604/2013 gestelde termijn van twee maanden beantwoord, waaruit volgt dat Italië met toepassing van artikel 22(7) op 17.04.2026 de verantwoordelijke lidstaat werd. De Italiaanse instanties werden hiervan op 07.05.2026 in kennis gesteld. We

merken op dat Verordening (EU) nr. 604/2013 uitdrukkelijk in de mogelijkheid voorziet van een impliciet akkoord en de verantwoordelijke lidstaat in dat geval tot dezelfde verplichtingen is gehouden als in geval van een expliciet akkoord.

In de zaak C-63/15 dd. 07.06.2016 (Ghezelbash) stelde het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: HvJEU) dat een verzoeker in het kader van een rechtsmiddel kan aanvoeren dat een verantwoordelijkheidscriterium van Verordening verkeerd werd toegepast. In de zaak C-155/15 dd. 07.06.2016 stelde het HvJEU, met verwijzing naar de zaak "Ghezelbash" dat een verzoeker middels een rechtsmiddel de verantwoordelijkheid van een lidstaat kan aanvechten.

Gelet op het voorgaande dient te worden besloten dat de verantwoordelijkheid aan Italië toekomt.

Met betrekking tot de echtgenote van de betrokkene, die op 15.12.2025 ook een verzoek om internationale bescherming in België indiende, merken we op dat er voor haar op 16.02.2026 tevens ook een overnameverzoek werd gericht aan de Italiaanse instanties en dat zij voor haar ook impliciet instemden met de overname en met de behandeling van het verzoek om internationale bescherming op grond van artikel 22(7) van Verordening (EU) nr. 604/2013. We merken dan ook op dat er voor haar tevens een bijlage 26quater als overdrachtsbeslissing zal worden uitgereikt op basis van het feit dat België niet verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag die aan Italië toekomt met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en artikel 3(2) van Verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013.

Verordening (EU) nr. 604/2013 is een onderdeel van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel, dat is uitgedacht in een context waarin kan worden aangenomen dat alle staten, die aan dit stelsel deelnemen, de grondrechten eerbiedigen, waaronder de rechten die de Conventie van Genève van 1951 of het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (hierna EVRM) als grondslag hebben, en dat er in dat opzicht wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten kan bestaan. Er moet dan ook worden aangenomen dat de lidstaten het beginsel van non-refoulement en de verdragsverplichtingen voortkomende uit de Conventie van Genève en het EVRM nakomen. Het is in deze context dat in Verordening (EU) nr. 604/2013 de criteria en de mechanismen werden vastgelegd om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming. Dit betekent dat een verzoeker niet vrij een lidstaat kan kiezen en de persoonlijke appreciatie van een lidstaat of de enkele wens in een bepaalde lidstaat te kunnen blijven op zich geen grond zijn voor de toepassing van de soevereiniteitsclausule van Verordening (EU) nr. 604/2013.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie oordeelde in zijn uitspraak van 21.12.2011 in de gevoegde zaken C-411/10 en C-493/10 dat niet kan worden uitgesloten dat de werking van het asielstelsel in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden ondervindt waardoor het risico bestaat dat verzoekers, na overdracht aan die lidstaat, in een situatie belanden die strijdig is met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU-Handvest). Volgens het Hof volgt daaruit niet dat elke schending van een grondrecht door de verantwoordelijke lidstaat gevolgen heeft voor de verplichtingen van de andere lidstaten betreffende het naleven en toepassen van Verordening (EG) nr. 343/2003. Het Hof oordeelde wel dat de andere lidstaten geen verzoekers mogen overdragen aan de verantwoordelijke lidstaat onder de bepalingen van Verordening (EG) nr. 343/2003 indien zij niet onkundig kunnen zijn van het feit dat fundamentele tekortkomingen met betrekking tot procedures inzake asiel en internationale bescherming en de onthaal- en opvangvoorzieningen voor verzoekers in die lidstaat aannemelijk maken dat de verzoeker door overdracht aan die lidstaat een risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling. Elke lidstaat is dan ook gehouden te onderzoeken of een overdracht aan een andere lidstaat zou kunnen leiden tot een reëel risico op blootstelling aan omstandigheden die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna EHRM) oordeelde dat een verwijdering door een lidstaat aan een andere lidstaat een probleem betreffende artikel 3 van het EVRM kan inhouden indien er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat de betrokkene in de ontvangende lidstaat een reëel risico loopt te worden blootgesteld aan omstandigheden die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM.

Het EHRM stelde dat de te verwachten gevolgen van een verwijdering dienen te worden onderzocht rekening houdende met de algemene situatie in die lidstaat en met de omstandigheden die eigen zijn aan de situatie van de over te dragen persoon. Hieromtrent wensen we op te merken dat het EHRM tevens oordeelde dat de omstandigheden in de ontvangende lidstaat een zeker niveau van hardheid moeten kennen om binnen het toepassingsgebied van artikel 3 van het EVRM te vallen (Mohammed v. Oostenrijk, nr. 2283/12, 6 juni 2013).

Italië is partij is bij het Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen van 1951, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 1967 en bij het EVRM. Er kan derhalve van worden uitgegaan dat de Italiaanse instanties zich houden aan de internationale verplichtingen die voortvloeien uit het Verdrag van Genève en het EVRM. Italië onderwerpt verzoeken om internationale bescherming aan een individueel onderzoek en kent de vluchtelingenstatus of de subsidiaire bescherming toe aan personen die voldoen aan de in de regelgeving voorziene voorwaarden. Er is geen enkele aanleiding om aan te nemen dat de Italiaanse autoriteiten de minimumnormen inzake de asielprocedure en inzake de erkenning als vluchteling of als persoon die internationale bescherming behoeft, zoals die zijn vastgelegd in de Europese richtlijnen 2011/95/EU en 2013/32/EU, niet zouden respecteren. Italië kent tevens onafhankelijke beroepsinstanties voor beslissingen inzake afgewezen beschermingsverzoeken en beslissingen inzake detentie en verwijdering.

Het komt aan de betrokkene toe aannemelijk te maken dat er in Italië sprake is van aan het systeem gerelateerde tekortkomingen wat de procedure tot het bekomen van internationale bescherming en de opvangvoorzieningen betreft zodoende dat niet langer uitgegaan mag worden van het interstatelijk vertrouwensbeginsel.

We erkennen dat zowel het EHRM als het Hof van Justitie stelden dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel weerlegbaar is, maar enkel wanneer de lidstaten niet onkundig kunnen zijn van het feit dat aan het systeem verbonden tekortkomingen inzake de procedure of de opvangvoorzieningen voor verzoekers in de verantwoordelijke lidstaat en die op feiten berusten, aannemelijk maken dat de betrokken verzoeker om internationale bescherming een reëel risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest of artikel 3 van het EVRM in geval van overdracht aan de betrokken lidstaat.

We wensen hieromtrent tevens te verwijzen naar de uitspraak van het EHRM van 02.12.2008 in de zaak K.R.S. tegen het Verenigd Koninkrijk (nr. 32733/0810), waarin wordt gesteld dat in het geval van een risico op een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling of op "refoulement" de betrokken verzoeker dit kan aanklagen bij de desbetreffende autoriteiten en zo nodig daarna bij het EHRM in het kader van regel 39 (voorlopige maatregelen) van de regels van het Hof. We weten dat het EHRM dit standpunt later en meer bepaald in geval van Griekenland wijzigde, maar we zijn van oordeel dat deze algemene regel in dit geval van een overdracht aan Italië staande blijft. In deze optiek zijn we de mening toegedaan dat indien de betrokkene klachten zou hebben betreffende de procedure tot het bekomen van internationale bescherming, zij deze dient te richten tot de daartoe bevoegde Italiaanse instanties en zo nodig tot het EHRM en dat hier in beginsel geen taak is weggelegd voor de Belgische instanties.

Tijdens zijn persoonlijk onderhoud in België werd aan de betrokkene gevraagd vanwege welke specifieke reden(en) hij besloot om in België om internationale bescherming te verzoeken en of hij met betrekking tot omstandigheden van opvang of van behandeling redenen heeft die volgens zijn verzet tegen een overdracht aan de verantwoordelijke lidstaat in het kader van Verordening (EU) nr. 604/2013 rechtvaardigen. Hierop antwoordde de betrokkene dat hij naar België kwam omdat België een goed land is, het goede (de beste) bescherming geeft en hij er goed wordt behandeld. Met betrekking tot Italië verklaarde de betrokkene dat hij er niet veilig gaat zijn en hij in België veiliger is. Hij verklaarde verder dat hij niet veel over Italië weet.

Betreffende de verklaringen van de betrokkene dat hij naar België wilde komen, dat België een goed land is, dat België goede (de beste) bescherming geeft en hij er goed wordt behandeld, merken we allereerst op dat Italië, net als België, partij is bij het Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen van 1951, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 1967 en bij het EVRM. Er kan derhalve van worden uitgegaan dat de Italiaanse instanties zich houden aan de internationale verplichtingen die voortvloeien uit het Verdrag van Genève en het EVRM. Voorts merken we op dat de toepassing van Verordening (EU) nr. 604/2013 impliceert dat een verzoeker niet zelf kan kiezen waar hij internationale bescherming vraagt en het verkiezen van de ene lidstaat boven de andere geen grond is voor de toepassing van de soevereiniteitsclausule van Verordening (EU) nr. 604/2013. Dat de betrokkene een voorkeur heeft voor België doet ook geen afbreuk aan de verantwoordelijkheid van Italië. Verordening (EU) nr. 604/2013 omvat de bepalingen ter vaststelling van de verantwoordelijke lidstaat en de persoonlijke voorkeur voor een bepaalde lidstaat is geen criterium voor de vaststelling van de verantwoordelijke lidstaat.

Betreffende de verklaringen van de betrokkene dat hij in Italië niet veilig gaat zijn en hij in België veiliger is, wijzen we er op dat de betrokkene zich, in geval van problemen inzake zijn persoonlijke veiligheid, kan wenden tot de bevoegde instanties in Italië. Uit de verklaringen van de betrokkene en de elementen van het dossier blijkt geenszins dat de betrokkene in de onmogelijkheid verkeert verhaal te halen bij de bevoegde instanties, of dat de bevoegde instanties het zouden nalaten de betrokkene, in geval van problemen inzake zijn persoonlijke veiligheid, hierin te horen en te beschermen.

Betreffende de verklaringen van de betrokkene dat hij niet veel over Italië weet, merken we op dat het feit dat de betrokkene niets over Italië weet geen afbreuk doet aan de verantwoordelijkheid van Italië, die voortkomt uit de afgifte van een visum aan de betrokkene. De betrokkene voerde verder geen redenen aan die volgens hem in geval van een overdracht aan Italië zouden wijzen op een reëel risico op blootstelling aan omstandigheden die een schending zouden zijn van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

De Italiaanse instanties stemden op 17.04.2026 via een stilzwijgend akkoord in met de overname van de betrokkene met toepassing van artikel 22(7) van Verordening (EU) nr. 604/2013: "Het zonder reactie laten verstrijken van de in lid 1 bedoelde termijn van twee maanden en van de in lid 6 bedoelde termijn van een maand, staat gelijk met aanvaarding van het overnameverzoek en houdt de verplichting in om de persoon over te nemen en te zorgen voor passende regelingen voor de aankomst."

We merken op dat Italië via een stilzwijgend akkoord de verantwoordelijkheid aanvaard heeft voor de behandeling van het verzoek van de betrokkene. Dit betekent dat er in dit geval geen sprake is van (indirect) refoulement bij overdracht. De betrokkene zal na overdracht in Italië toegang krijgen tot de procedure voor het bekomen van internationale bescherming en tot de opvangvoorzieningen. Haar verzoek zal door de Italiaanse instanties inhoudelijk onderzocht worden en de betrokkene zal niet worden verwijderd naar haar land van herkomst of land van gewoonlijk verblijf zonder een volledig en gedegen onderzoek van dit verzoek. De betrokkene zal gemachtigd zijn te verblijven in Italië in haar hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming en de door de wet voorziene bijstand en opvang verkrijgen.

In verband met de huidige opschorting van Dublinoverdrachten aan Italië merken we op dat de situatie onderhevig is aan veranderingen en het akkoord van de Italiaanse autoriteiten zes maanden geldig is. We benadrukken dat het gaat om een tijdelijke belemmering die geen afbreuk doet aan de rechtmatigheid van de aanwijzing van Italië als verantwoordelijke lidstaat.

We wensen op te merken dat het EHRM in de zaak Mohammed Hussein versus Nederland en Italië oordeelde dat de situatie van onder meer verzoekers om internationale bescherming in Italië niet kan worden gelijkgesteld met de situatie in Griekenland. Het Hof stelde dat op basis van verslagen van gouvernementele en niet-gouvernementele organisaties kan worden besloten dat de algemene toestand en leefomstandigheden van verzoekers om internationale bescherming, (erkende) vluchtelingen en tot verblijf toegelaten vreemdelingen tekortkomingen kent, maar niet kan worden gelijkgesteld met een systemisch falen in het bieden van bijstand en opvang aan een kwetsbare groep zoals het geval was in de zaak M.S.S. v. België en Griekenland (EHRM 02.04.2013, nr. 27725/10 Mohammed Hussein e.a. v. Nederland en Italië, § 43, 44, 46 en 49). Deze beoordeling werd door het EHRM hernomen in haar oordeel in de zaak Tarakhel v. Zwitserland en stelde dat de benadering dan ook anders dient te zijn dan in de zaak M.S.S. (EHRM, 04.11.2014, nr. 29217/12 Tarakhel v. Switzerland).

Ook in de arresten in de zaak A.M.E v. Nederland (13.01.2015, nr. 51428/10, §35) en de zaak H. e.a. tegen Zwitserland (07.06.2018, nr. 67981/16, §19) stelde het Hof dat de situatie van de opvangstructuren in Italië niet kan worden vergeleken met de situatie in Griekenland ten tijde van de zaak M.S.S. (§35).

Verder wensen we te benadrukken dat het EHRM reeds oordeelde dat de overdracht van volwassen verzoekers voor internationale bescherming, ongeacht of ze mannelijk of vrouwelijk zijn en waaronder ook diegenen die medische behandeling nodig hebben maar niet ernstig ziek zijn, geen inbreuk impliceert op artikel 3 van het EVRM (cfr. EHRM, nr. 30474/14, 04.10.2016, Ali e.a. v. Zwitserland en Oostenrijk, § 36). De betrokkene maakte niet aannemelijk dat zij op materieel, fysiek of psychologisch vlak dermate specifieke noden heeft dat er sprake is van een uitgesproken kwetsbaarheid die noopt tot bijkomende concrete en individuele waarborgen betreffende de omstandigheden waarin de betrokkene in Italië zal worden opgevangen.

Het EHRM oordeelde verder dat een terugkeer naar een staat, waar de economische situatie van de betrokkene minder zal zijn dan in de overdragende staat op zich geen inbreuk vormt op artikel 3 van het EVRM. We kunnen hieromtrent verwijzen naar het bovenvermelde arrest van het EHRM in de zaak Mohammed Hussein e.a. tegen Nederland en Italië van 02.04.2013 (§ 70: "The Court further reiterates that the mere fact of return to a country where one's economic position will be worse than in the expelling Contracting State is not sufficient to meet the threshold of ill-treatment proscribed by Article 3 (see Miah v. the United Kingdom (dec.), no. 53080/07, § 14, 27 April 2010 and, mutatis mutandis, N. vs. the United Kingdom [GC], no. 26565/05, § 42, ECHR 2008)…").

We wensen verder op te merken dat de betrokkene geen verzoek om internationale bescherming indiende bij de bevoegde Italiaanse instanties en derhalve niet ressorteerde onder de bepalingen van Richtlijn 2013/33/EU, de Opvangrichtlijn. We zijn dan ook van oordeel dat het niet hebben van onderdak in die context

uit hoofde van de Italiaanse instanties geen inbreuk impliceert op artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Een belangrijke bron betreffende de Italiaanse procedure inzake internationale bescherming en de opvangvoorzieningen voor verzoekers is het geactualiseerde rapport over Italië van het mede door de "European Council on Refugees and Exiles" (ECRE) gecoördineerde project "Asylum Information Database" (Caterina Bove e.a., "Asylum Information Database - National Country Report – Italy 2024", laatste update in 2025, verder "AIDA-rapport" genoemd, https://www.asylumineurope.org/reports/ country/italy, een kopie wordt toegevoegd aan het administratief dossier). Een andere bron is het rapport "Reception Conditions in Italy. Latest developments. Update of the report on the situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees, in Italy from January 2020" van de Zwitserse non-gouvernementele organisatie OSAR (Bern/Palermo, 10 juni 2021, hierna "OSAR-rapport" genoemd, een kopie wordt toegevoegd aan het administratief dossier). Verder verwijzen we naar het rapport "Mutual Trust is still not enough" van de Danish Refugee Council en Swiss Refugee Council (Bern/Kopenhagen, 12 december 2018, een kopie wordt toegevoegd aan het administratief dossier).

Volgens het AIDA-rapport daalde het aantal aankomsten over zee in 2024 gevoelig ten aanzien van 2023 (66 317 in 2024 ten aanzien van 15 7652 in 2023) (blz. 31). Desondanks waren er met 158 605 verzoeken om internationale bescherming in 2024 meer verzoeken dan in 2023 (135 820) (blz. 8 AIDA-rapport van 2024, blz. 8 en 31 AIDA-rapport van 2025). Volgens het AIDA-rapport kan een verzoek om internationale bescherming worden ingediend bij de met de grenscontrole bevoegde diensten of bij de daartoe bevoegde diensten ("Questura") als de persoon zich al op Italiaans grondgebied bevindt. Een eerste stap omvat een registratie met onder meer een identificatie, het nemen van een foto en vingerafdrukken ("fotosegnalamento"). Dit wordt gevolgd door een formele registratie van het verzoek bij de diensten van de "Questura" ("verbalizzazione") (blz. 27, 6971). De territoriale commissies, die onder het ministerie van Binnenlandse Zaken vallen, beslissen over het al dan niet toekennen van internationale bescherming (blz. 25). Voor kwetsbare personen kan de procedure versneld plaatsvinden (blz. 80). Wat vertolking betreft, wordt in het AIDA-rapport gesteld dat er tolken beschikbaar zijn voor het gehoor, maar dat het mogelijk is dat er niet op iedere plaats van ontscheping de nodige tolken beschikbaar zijn, omdat ontscheping niet altijd aan de officiële grensdoorlaatposten plaatsvindt (blz. 81-82).

Het AIDA-rapport stelt dat de situatie van aan Italië overgedragen personen afhangt van of al dan niet al een verzoek om internationale bescherming in Italië werd ingediend en of de bevoegde instanties al een beslissing namen betreffende het verzoek. Het rapport stelt dat in geval van een overname, waarbij de persoon nog geen verzoek om internationale bescherming indiende in Italië, de persoon de mogelijkheid moet krijgen een verzoek om internationale bescherming in te dienen (blz. 107). Volgens het rapport werden in 2024 geen personen in het kader van de terugnameprocedure overgedragen aan Italië, en werden 48 personen om familieredenen en 68 personen om humanitaire redenen aan Italië overgedragen (blz. 92). Op basis van het rapport kan niet worden vastgesteld dat personen die aan Italië zouden worden overgedragen, geen toegang zouden krijgen tot de procedure voor internationale bescherming. Er kan niet worden vastgesteld dat er sprake is van een aan het systeem gerelateerde tekortkoming die tot gevolg zou hebben dat niet langer kan worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel.

Bij wet van 11.10.2024 is bepaald dat als een persoon op irreguliere wijze Italië binnenkomt of er op irreguliere wijze verblijft, en zijn verzoek om internationale bescherming niet indient binnen de 90 dagen vanaf de irreguliere binnenkomst of het begin van het irreguliere verblijf, de versnelde procedure wordt toegepast. Diezelfde wet bepaalt ook dat kan worden aangenomen dat iemand impliciet afstand heeft gedaan van zijn verzoek als de persoon voorafgaand aan de uitnodiging voor een gehoor de opvangfaciliteit verlaat of niet is opgedaagd voor het gehoor. De territoriale commissie kan het verzoek in dat geval ten gronde behandelen en afwijzen als het verzoek ongegrond blijkt, of het onderzoek kan worden opgeschort omdat er onvoldoende elementen beschikbaar zijn. Na negen maanden vanaf de opschorting wordt het verzoek afgesloten. Binnen deze periode van negen maanden kan de betrokkene nog heropening van de procedure vragen. Een nieuw verzoek na afsluiting of na een negatieve beslissing wordt onderworpen aan een ontvankelijkheidsonderzoek (blz. 19).

Het AIDA-rapport maakt gewag van problemen wat betreft de toegang tot de procedure tot het bekomen van internationale bescherming (blz. 106) en er worden opmerkingen gemaakt betreffende de mogelijk lange duur tussen de eerste fase van aanmelding en de tweede fase van formele registratie, een vertraging waardoor verzoekers mogelijk geen toegang hebben tot het opvangsysteem en systeem voor gezondheidszorg (blz. 27-28, 70, 106).

We zijn van oordeel dat de bovenvermelde passages leiden tot de conclusie dat er zich problemen kunnen voordoen wat toegang tot de procedure betreft, maar niet dat het over een structureel gegeven gaat. Lezing van de genoemde rapporten leidt volgens ons niet tot het besluit dat personen die onder de bepalingen van

Verordening (EU) nr. 604/2013 aan Italië worden overgedragen, systematisch geen toegang krijgen tot de procedure tot het bekomen van internationale bescherming.

In mei 2023 werd een nieuwe wet van kracht, die bepaalt dat verzoekers geen toegang meer hebben tot het SAI-systeem. Enkel personen die bescherming genieten, kwetsbare verzoekers en verzoekers die Italië op legale wijze zijn binnengekomen, kunnen toegang krijgen tot het SAI-systeem. Verzoekers hebben uitsluitend toegang tot collectieve overheidscentra, tijdelijke centra (CAS), hotspots en provisoire tijdelijke centra (CASP) (blz. 149). We merken op dat het feit dat de meeste verzoekers geen toegang meer zullen krijgen tot het SAI-systeem niet impliceert dat de betrokkene zal worden uitgesloten van materiële opvang en de Italiaanse opvangstructuren structureel in gebreke blijven. We wensen erop te wijzen dat de betrokkene overeenkomstig de bepalingen van Verordening (EU) nr. 604/2013 aan de Italiaanse autoriteiten zal worden overgedragen en er geen redenen zijn om aan te nemen dat hij in een van de Italiaanse "hotspots" zal worden ondergebracht.

Het AIDA-rapport bericht dat indien een aan Italië overgedragen persoon voor zijn vertrek uit Italië al in een opvangcentrum verbleef en dit verliet, de betrokken persoon problemen kan ondervinden bij het opnieuw verkrijgen van opvang (blz. 164). Ook in het OSAR-rapport wordt hiernaar verwezen (blz. 8-9). Hieromtrent wensen we op te merken dat Richtlijn 2013/33/EU, de Opvangrichtlijn, en meer bepaald artikel 20(1)a van deze richtlijn, erin voorziet dat lidstaten materiële opvangvoorzieningen in uitzonderlijke en naar behoren gemotiveerde gevallen kunnen intrekken indien een verzoeker de door de bevoegde instanties vastgestelde verblijfplaats verliet zonder deze instanties op de hoogte te stellen (blz. 164). We zijn van oordeel dat een dergelijke maatregel niet kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Verder merken we op dat het AIDA-rapport meldt dat verzoekers die een volgend verzoek indienen, kunnen worden ondergebracht in een opvangcentrum als er plaats is (blz. 136) en dat tegen een beslissing tot het niet langer verlenen van materiële opvang beroep kan worden ingediend en de verzoeker daarbij kosteloze rechtsbijstand kan worden geboden (blz. 165).

Het AIDA-rapport meldt dat er gevallen bekend zijn van personen die geen toegang kregen tot opvang door een gebrek aan plaatsen (blz. 162, 185). In 2024 is nieuwe wetgeving in werking getreden die bepaalt dat personen die op zee worden gered, prioriteit krijgen voor opvang. De toegang van andere categorieën verzoekers tot opvang hangt af van het aantal beschikbare opvangplaatsen (blz. 20). Volgend het AIDA-rapport kunnen personen die niet binnen de 90 dagen vanaf hun irreguliere binnenkomst hun verzoek om internationale bescherming indienen, en die geen rechtvaardiging voorleggen voor de laattijdige indiening, van opvang worden uitgesloten (blz. 20, 149). We benadrukken dat in het rapport staat dat zij kunnen worden uitgesloten van ontvang, en dat niet wordt gesteld dat zij in geen geval opvang kunnen krijgen. Voorts benadrukken we dat verzoekers de mogelijkheid krijgen om een rechtvaardiging voor het laattijdig indienen voor te leggen en dat de beslissing op schriftelijke wijze moet worden meegedeeld en moet worden gemotiveerd door de bevoegde prefectuur, en dat daarbij rekening moet worden gehouden met de kwetsbaarheden van de betrokkene (blz. 158). We benadrukken dat op basis van de beschikbare informatie in het AIDA-rapport niet kan worden geconcludeerd dat deze praktijk met zekerheid een negatieve invloed zou hebben op de toegang tot opvang voor verzoekers die in het kader van een overnameprocedure aan Italië worden overgedragen.

Het rapport meldt dat de materiële opvangvoorzieningen sterk kunnen variëren naargelang het centrum en afhankelijk kunnen zijn van de beheerder van het centrum (blz. 185 van het AIDA-rapport, blz. 6 van het OSAR-rapport) en maakt melding van problemen inzake de opvangvoorzieningen (blz. 189-191). Volgens het rapport zijn de centra voor eerste opvang grote collectieve centra die vaak afgelegen zijn en er wordt melding gemaakt van overbevolking in de opvangcentra van de overheid en kwaliteitsproblemen (blz. 189).

We zijn van oordeel dat de bovenvermelde passages leiden tot de conclusie dat er zich problemen kunnen voordoen inzake opvang, maar niet dat het over een structureel gegeven gaat. Lezing van de genoemde rapporten leidt volgens ons niet tot het besluit dat personen die onder de bepalingen van Verordening (EU) nr. 604/2013 aan Italië worden overgedragen, systematisch geen toegang krijgen tot opvang.

Met betrekking tot het OSAR-rapport, dat ruime aandacht besteedt aan de ervaringen van personen die in het kader van Verordening (EU) nr. 604/2013 aan Italië worden overgedragen, merken we op dat het rapport voornamelijk een actualisering betreft van het rapport van januari 2020. We wijzen erop dat de door de auteurs van de OSAR-rapporten van 2020 en 2021 als systemische tekortkomingen geclassificeerde omstandigheden al werden aangehaald in het OSAR-rapport van augustus 2016. Toch oordeelde het EHRM dat overdrachten aan Italië in de toenmalige context geen schending van artikel 3 van het EVRM betekenden en de omstandigheden niet konden worden beschouwd als systemische tekortkomingen in de zin van artikel 3(2) (cfr. EHRM, nr. 30474/14, 04.10.2016, Ali e.a. v. Zwitserland en Oostenrijk en H. e.a. tegen Zwitserland, 07.06.2018, nr. 67981/16).

Betreffende het rapport "Mutual Trust is still not enough" van de Danish Refugee Council en de Swiss Refugee Council merken we op dat dit rapport specifiek betrekking heeft op de overdracht aan Italië van personen met specifieke noden. In het geval van de betrokkene werd niet aannemelijk gemaakt dat hij specifieke noden heeft en dat er sprake is van een situatie van kwetsbaarheid zoals vermeld in artikel 21 van de Opvangrichtlijn, die noopt tot bijkomende concrete en individuele waarborgen betreffende de omstandigheden waarin zij in Italië zal worden opgevangen. De situatie van de in het rapport gemonitorde gevallen is fundamenteel anders dan die van de betrokkene. Op geen enkele manier toont de betrokkene aan dat haar situatie vergelijkbaar zou zijn met de situaties beschreven in het rapport. Tijdens haar gehoor op 28.11.2025 verklaarde de betrokkene met betrekking tot haar gezondheidstoestand dat het niet slecht met haar gaat, maar dat ze dacht dat ze hartproblemen had. Verder in deze beslissing gaan we dieper in op haar gezondheidstoestand.

Het AIDA-rapport stelt dat de Italiaanse wetgeving voorziet in toegang tot dringende medische zorg voor verzoekers om internationale bescherming en dat zij passende toegang hebben tot gezondheidszorg in de praktijk. Het rapport vermeldt dat zij op dezelfde manier toegang tot gezondheidszorg hebben als Italiaanse burgers. Er wordt wat toegang tot het stelsel van nationale gezondheidszorg betreft geen onderscheid gemaakt tussen verzoekers die verblijven in een opvangcentrum en verzoekers die buiten het opvangsysteem vallen (blz. 196). Het rapport stelt dat er obstakels zijn die de toegang tot de gezondheidszorg bemoeilijken. Een belangrijk obstakel is de eerder genoemde vertraging bij de registratie van een verzoek (blz. 196). We zijn ons ervan bewust dat er kritische bemerkingen kunnen worden gemaakt bij de toegang tot en de kwaliteit van de medische voorziening in Italië, maar dit leidt geenszins tot de conclusie dat de toegang tot gezondheidszorg voor verzoekers om internationale bescherming dermate problematisch is dat in het geval van de betrokkene een overdracht aan Italië een risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest tot gevolg dreigt te hebben. We zijn van oordeel dat niet aannemelijk werd gemaakt dat de medische voorzieningen in Italië niet van een vergelijkbaar niveau als in België mogen worden geacht en dat de betrokkene in haar hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming in Italië niet de nodige zorgen zal kunnen krijgen.

We betwisten niet dat de genoemde rapporten kritische bemerkingen plaatsen bij onder meer de opvang en de procedures voor het bekomen van internationale bescherming in Italië, maar zijn van oordeel dat zij niet leiden tot de conclusie dat personen die onder de bepalingen van Verordening (EU) nr. 604/2013 aan Italië worden overgedragen, systematisch geen toegang krijgen tot opvang en tot de procedure tot het bekomen van internationale bescherming.

Het wijzen op het feit dat in Italië, net zoals in andere lidstaten, problemen kunnen voorkomen betreffende de behandeling van verzoeken om internationale bescherming en de opvang en begeleiding van verzoekers leidt niet tot de conclusie dat de procedure tot het bekomen van internationale bescherming in Italië in zijn geheel wordt gekenmerkt door systeemfouten zoals begrepen in artikel 3(2) van Verordening (EU) nr. 604/2013 en dat personen die in het kader van Verordening (EU) nr. 604/2013 aan Italië worden overgedragen per definitie in een situatie belanden die kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Met betrekking tot zijn gezondheid verklaarde de betrokkene bij zijn aanmelding dat hij een probleem met zijn zuurtegraad heeft. Tijdens het gehoor herhaalde hij last te hebben van maagzuur, maar verder oké te zijn. Hij verklaarde geen medicatie te nemen. We wijzen erop dat er in het administratief dossier geen documenten aanwezig zijn die aanleiding geven te besluiten dat redenen betreffende de gezondheidssituatie van de betrokkene een overdracht aan Italië zouden verhinderen of dat redenen van gezondheid bij overdracht zouden leiden tot een risico op blootstelling aan omstandigheden die een schending zouden vormen van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Er werden in het administratief dossier van de betrokkene evenmin concrete elementen aangebracht die aanleiding geven te besluiten dat redenen betreffende de gezondheidstoestand van de betrokkene een overdracht aan Italië verhinderen of dat de betrokkene door overdracht aan Italië vanwege redenen van gezondheid een reëel risico loopt op blootstelling aan omstandigheden die een schending vormen van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Verder zijn er ook geen aanwijzingen dat de betrokkene in haar hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming in Italië niet de nodige bijstand en zorgen zal kunnen verkrijgen indien nodig en zijn we van oordeel dat de kwaliteit van de medische voorzieningen in Italië van een vergelijkbaar niveau moeten worden geacht als deze in België.

In verband met gezondheid wensen we ook te verwijzen naar artikel 32 van Verordening (EU) nr. 604/2013. Met toepassing van dit artikel verstrekt de overdragende lidstaat informatie over bijzondere behoeften van over te dragen personen, die in bepaalde gevallen informatie over de fysieke en mentale gezondheidstoestand van de betrokkenen kan omvatten. Het doel is dat na overdracht meteen de adequate medische verzorging of behandeling kan worden gegeven. Ook in dit geval kan de nodige informatie

betreffende gezondheidstoestand door middel van de gemeenschappelijke gezondheidsverklaring ("common health certificate"), waar de nodige bijgevoegde stukken aan worden toegevoegd, aan de verantwoordelijke lidstaat worden overgemaakt. De betrokkene maakt niet aannemelijk dat de verantwoordelijke lidstaat, eens geïnformeerd door middel van de gemeenschappelijke gezondheidsverklaring, er niet voor zal zorgen dat in de bijzondere behoeften zal worden voorzien. Verder verwijzen we in dit verband ook naar rechtspraak van het EHRM waarin wordt bevestigd dat de overdracht van volwassen alleenstaande asielzoekers, ongeacht of ze mannelijk dan wel vrouwelijk zijn, inclusief asielzoekers die medische behandeling nodig hebben maar niet kritisch ziek zijn, geen aanleiding geeft tot een schending van artikel 3 van het EVRM (EHRM 4 oktober 2016, nr. 30474/14, Ali e.a. v. Zwitserland en Italië).

Verder merken we betreffende het arrest Hof van Justitie in zaak PPU C.K. v. Slovenië (C-578-16, 16.02.2017) op dat hierin wordt gesteld dat het niet kan worden uitgesloten dat de overdracht van een asielzoeker met een bijzonder slechte gezondheidstoestand voor de betrokkene een reëel risico op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest kan inhouden, ongeacht de kwaliteit van de opvang en de zorg die aanwezig zijn in de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van haar verzoek. We wensen echter te benadrukken dat dit arrest ook duidelijk vermeldt dat er sprake moet zijn van een reëel en bewezen risico op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand van de betrokken asielzoeker bij overdracht en dat de autoriteiten van de betrokken lidstaat moeten nagaan of de gezondheidstoestand van de betrokken persoon passend en voldoende kan worden beschermd door de in de Dublin III-verordening bedoelde voorzorgsmaatregelen te treffen. We merken op dat er in dit geval geen sprake kan zijn van een onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand bij overdracht aan Italië en dat er in de vorm van het "common health certificate" kan worden voorzien in de nodige voorzorgsmaatregelen.

In verband met het oordeel van het EHRM in de zaak Tarakhel tegen Zwitserland van 04.11.2014 merken we op dat de uitspraak geenszins tot gevolg heeft dat voor elke overdracht aan Italië garanties dienen te worden gevraagd. Het EHRM liet in deze zaak bezorgdheid blijken over de algemene situatie in Italië en benadrukte duidelijk de extreme kwetsbaarheid van gezinnen of alleenstaanden met jonge kinderen.

Gelet op de voorgaande vaststellingen en overwegingen dient te worden besloten dat in de gegeven omstandigheden een overdracht van de betrokkene aan Italië niet een niveau van hardheid en ernst vertoont om binnen het toepassingsgebied van artikel 3 van het EVRM te vallen.

Gelet op het voorgaande wordt besloten dat niet aannemelijk werd gemaakt dat een overdracht van de betrokkene aan Italië een reëel risico impliceert op blootstelling aan omstandigheden die een inbreuk vormen op artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Gelet op het voorgaande wordt tevens besloten dat er in het geval van de betrokkene geen grond is voor de behandeling van het verzoek voor internationale bescherming van de betrokkene door de Belgische instanties met toepassing van artikel 17(1) van Verordening (EU) nr. 604/2013. Hieruit volgt dat België niet verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek voor internationale bescherming die aan de Italiaanse autoriteiten toekomt met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en artikel 22(7) van Verordening (EU) nr. 604/2013.

De betrokkene is niet in bezit van de in artikel 2 van de wet van 15.12.1980 bedoelde binnenkomstdocumenten.

Indien betrokkene zich niet aanbiedt bij voormelde autoriteiten binnen de opgegeven termijn, behoudens verlenging ervan op instructie van de Dienst Vreemdelingenzaken, zal op grond van artikel 51/5,§4, tweede en derde lid van de wet van 15 december 1980, de Dienst Vreemdelingenzaken overgaan tot een vasthouding met het oog op de gecontroleerde overdracht van betrokkene aan de verantwoordelijke lidstaat."

Dit is de eerste bestreden beslissing.

De aan A.W.M. en haar minderjarige kinderen gerichte beslissing, die ook op 21 mei 2026 ter kennis werd gebracht, is gemotiveerd als volgt:

"In uitvoering van artikel 51/5, § 4, eerste, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: wet van 15 december 1980), wordt aan mevrouw, die verklaart te heten:

naam: [M.]
voornaam: [A.W.]

[…]
nationaliteit: Kenia
+3 minderjarige kinderen:
[…], [K.B.N.], […], nationaliteit: Kenia;
[…], [K.O.M.], […], nationaliteit: Kenia;
[…], [K.A.W.], […], nationaliteit: Kenia.

die een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend, het verblijf in het Rijk geweigerd.

Betrokkene wordt overgedragen aan de verantwoordelijke lidstaat Italië.

Bijgevolg wordt de betrokkene gelast zich binnen de 10 dagen te begeven naar en zich aan te melden bij de Italiaanse autoriteiten.

REDEN VAN DE BESLISSING :

België is niet verantwoordelijk voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming dat aan Italië toekomt, met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 en van artikel 22(7) van de Verordening van het Europees Parlement en de Raad (EU) nr. 604/2013 van 26 juni 2013.
Mevrouw [A.W.M.], verder de betrokkene, die staatsburger van Kenia verklaarde te zijn, diende op 15.12.2025 – samen met haar drie minderjarige kinderen ([K.B.N.], […], nationaliteit: Kenia, […]; [K.O.M.], […], nationaliteit: Kenia, […]; [K.A.W.], […], nationaliteit: Kenia, […]) – effectief een verzoek om internationale bescherming in. De betrokkene legde geen identiteits- of reisdocumenten voor. Tijdens het gehoor verklaarde ze dat ze haar paspoort in Italië is verloren.

Samen met de betrokkene diende ook haar echtgenoot ([W.R.K.], […], nationaliteit: Kenia, […]), met wie ze verklaarde (traditioneel) gehuwd te zijn, op 15.12.2025 een verzoek om internationale bescherming in België in.

Dactyloscopisch onderzoek leverde een treffer, die door het Visum Information System conform artikel 21 van Verordening 767/2008 werd verstrekt, op. De treffer toont aan dat het Italiaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken en Internationale Samenwerking in Nairobi, Kenia de betrokkene een visum verstrekten. Het visum was geldig voor een verblijf van acht dagen tussen 18.11.2025 en 10.12.2025.

Op 09.02.2026 werd de betrokkene bij de Dienst Vreemdelingenzaken gehoord in het kader van haar verzoek om internationale bescherming. Hierbij verklaarde zij (traditioneel) gehuwd ([W.R.K.], […], nationaliteit: Kenia, […]) te zijn en drie minderjarige kinderen ([K.B.N.], […], nationaliteit: Kenia, […]; [K.O.M.], […], nationaliteit: Kenia, […]; [K.A.W.], […], nationaliteit: Kenia, […]) te hebben. Haar echtgenoot en haar drie minderjarige kinderen verblijven momenteel samen met haar in België. De betrokkene stelde verder geen in België of in een andere lidstaat verblijvende familie te hebben.

De betrokkene verklaarde dat ze Kenia op 25.11.2025 verliet. Ze reisde met het vliegtuig naar Italië. De volgende dag reisde ze met de trein via onbekende landen naar België. De betrokkene kwam naar eigen zeggen op 14.12.2025 in België aan.

Op 16.02.2026 werden de Italiaanse instanties verzocht de betrokkene over te nemen op basis van artikel 12(4). Dit verzoek werd niet binnen de door artikel 22(1) van Verordening (EU) nr. 604/2013 gestelde termijn van twee maanden beantwoord, waaruit volgt dat Italië met toepassing van artikel 22(7) op 17.04.2026 de verantwoordelijke lidstaat werd. De Italiaanse instanties werden hiervan op 07.05.2026 in kennis gesteld. We merken op dat Verordening (EU) nr. 604/2013 uitdrukkelijk in de mogelijkheid voorziet van een impliciet akkoord en de verantwoordelijke lidstaat in dat geval tot dezelfde verplichtingen is gehouden als in geval van een expliciet akkoord.

In de zaak C-63/15 dd. 07.06.2016 (Ghezelbash) stelde het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna HvJEU) dat een verzoeker in het kader van een rechtsmiddel kan aanvoeren dat een verantwoordelijkheidscriterium van Verordening verkeerd werd toegepast. In de zaak C-155/15 dd. 07.06.2016 stelde het HvJ-EU, met verwijzing naar de zaak "Ghezelbash" dat een verzoeker middels een rechtsmiddel de verantwoordelijkheid van een lidstaat kan aanvechten.

Gelet op het voorgaande dient te worden besloten dat de verantwoordelijkheid aan Italië toekomt.

Met betrekking tot de echtgenoot van de betrokkene, die op 15.12.2025 ook een verzoek om internationale bescherming in België indiende, merken we op dat er voor hem op 16.02.2026 tevens ook een overnameverzoek werd gericht aan de Italiaanse instanties en dat zij voor hem ook impliciet instemden met

de overname en met de behandeling van het verzoek om internationale bescherming op grond van artikel 22(7) van Verordening (EU) nr. 604/2013. We merken dan ook op dat er voor hem tevens een bijlage 26quater als overdrachtsbeslissing zal worden uitgereikt op basis van het feit dat België niet verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag die aan Italië toekomt met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en artikel 3(2) van Verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013.

Verordening (EU) nr. 604/2013 is een onderdeel van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel, dat is uitgedacht in een context waarin kan worden aangenomen dat alle staten, die aan dit stelsel deelnemen, de grondrechten eerbiedigen, waaronder de rechten die de Conventie van Genève van 1951 of het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (hierna EVRM) als grondslag hebben, en dat er in dat opzicht wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten kan bestaan. Er moet dan ook worden aangenomen dat de lidstaten het beginsel van non-refoulement en de verdragsverplichtingen voortkomende uit de Conventie van Genève en het EVRM nakomen. Het is in deze context dat in Verordening (EU) nr. 604/2013 de criteria en de mechanismen werden vastgelegd om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming. Dit betekent dat een verzoeker niet vrij een lidstaat kan kiezen en de persoonlijke appreciatie van een lidstaat of de enkele wens in een bepaalde lidstaat te kunnen blijven op zich geen grond zijn voor de toepassing van de soevereiniteitsclausule van Verordening (EU) nr. 604/2013.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie oordeelde in zijn uitspraak van 21.12.2011 in de gevoegde zaken C-411/10 en C-493/10 dat niet kan worden uitgesloten dat de werking van het asielstelsel in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden ondervindt waardoor het risico bestaat dat verzoekers, na overdracht aan die lidstaat, in een situatie belanden die strijdig is met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU-Handvest). Volgens het Hof volgt daaruit niet dat elke schending van een grondrecht door de verantwoordelijke lidstaat gevolgen heeft voor de verplichtingen van de andere lidstaten betreffende het naleven en toepassen van Verordening (EG) nr. 343/2003. Het Hof oordeelde wel dat de andere lidstaten geen verzoekers mogen overdragen aan de verantwoordelijke lidstaat onder de bepalingen van Verordening (EG) nr. 343/2003 indien zij niet onkundig kunnen zijn van het feit dat fundamentele tekortkomingen met betrekking tot procedures inzake asiel en internationale bescherming en de onthaal- en opvangvoorzieningen voor verzoekers in die lidstaat aannemelijk maken dat de verzoeker door overdracht aan die lidstaat een risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling. Elke lidstaat is dan ook gehouden te onderzoeken of een overdracht aan een andere lidstaat zou kunnen leiden tot een reëel risico op blootstelling aan omstandigheden die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna EHRM) oordeelde dat een verwijdering door een lidstaat aan een andere lidstaat een probleem betreffende artikel 3 van het EVRM kan inhouden indien er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat de betrokkene in de ontvangende lidstaat een reëel risico loopt te worden blootgesteld aan omstandigheden die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM.

Het EHRM stelde dat de te verwachten gevolgen van een verwijdering dienen te worden onderzocht rekening houdende met de algemene situatie in die lidstaat en met de omstandigheden die eigen zijn aan de situatie van de over te dragen persoon. Hieromtrent wensen we op te merken dat het EHRM tevens oordeelde dat de omstandigheden in de ontvangende lidstaat een zeker niveau van hardheid moeten kennen om binnen het toepassingsgebied van artikel 3 van het EVRM te vallen (Mohammed v. Oostenrijk, nr. 2283/12, 6 juni 2013).

Italië is partij is bij het Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen van 1951, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 1967 en bij het EVRM. Er kan derhalve van worden uitgegaan dat de Italiaanse instanties zich houden aan de internationale verplichtingen die voortvloeien uit het Verdrag van Genève en het EVRM. Italië onderwerpt verzoeken om internationale bescherming aan een individueel onderzoek en kent de vluchtelingenstatus of de subsidiaire bescherming toe aan personen die voldoen aan de in de regelgeving voorziene voorwaarden. Er is geen enkele aanleiding om aan te nemen dat de Italiaanse autoriteiten de minimumnormen inzake de asielprocedure en inzake de erkenning als vluchteling of als persoon die internationale bescherming behoeft, zoals die zijn vastgelegd in de Europese richtlijnen 2011/95/EU en 2013/32/EU, niet zouden respecteren. Italië kent tevens onafhankelijke beroepsinstanties voor beslissingen inzake afgewezen beschermingsverzoeken en beslissingen inzake detentie en verwijdering.

Het komt aan de betrokkene toe aannemelijk te maken dat er in Italië sprake is van aan het systeem gerelateerde tekortkomingen wat de procedure tot het bekomen van internationale bescherming en de opvangvoorzieningen betreft zodoende dat niet langer uitgegaan mag worden van het interstatelijk vertrouwensbeginsel.

We erkennen dat zowel het EHRM als het Hof van Justitie stelden dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel weerlegbaar is, maar enkel wanneer de lidstaten niet onkundig kunnen zijn van het feit dat aan het systeem verbonden tekortkomingen inzake de procedure of de opvangvoorzieningen voor verzoekers in de verantwoordelijke lidstaat en die op feiten berusten, aannemelijk maken dat de betrokken verzoeker om internationale bescherming een reëel risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest of artikel 3 van het EVRM in geval van overdracht aan de betrokken lidstaat.

We wensen hieromtrent tevens te verwijzen naar de uitspraak van het EHRM van 02.12.2008 in de zaak K.R.S. tegen het Verenigd Koninkrijk (nr. 32733/0810), waarin wordt gesteld dat in het geval van een risico op een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling of op "refoulement" de betrokken verzoeker dit kan aanklagen bij de desbetreffende autoriteiten en zo nodig daarna bij het EHRM in het kader van regel 39 (voorlopige maatregelen) van de regels van het Hof. We weten dat het EHRM dit standpunt later en meer bepaald in geval van Griekenland wijzigde, maar we zijn van oordeel dat deze algemene regel in dit geval van een overdracht aan Italië staande blijft. In deze optiek zijn we de mening toegedaan dat indien de betrokkene klachten zou hebben betreffende de procedure tot het bekomen van internationale bescherming, zij deze dient te richten tot de daartoe bevoegde Italiaanse instanties en zo nodig tot het EHRM en dat hier in beginsel geen taak is weggelegd voor de Belgische instanties.

Tijdens haar persoonlijk onderhoud in België werd aan de betrokkene gevraagd vanwege welke specifieke reden(en) zij besloot om in België om internationale bescherming te verzoeken en of zij met betrekking tot omstandigheden van opvang of van behandeling redenen heeft die volgens haar verzet tegen een overdracht aan de verantwoordelijke lidstaat in het kader van Verordening (EU) nr. 604/2013 rechtvaardigen. Hierop antwoordde de betrokkene dat zij naar België kwam omdat haar dochter [A.]l hartproblemen heeft en ze wil dat zij in België behandeld wordt. Verder stelde ze dat haar man in Kenia in gevaar is en ze graag in België bescherming zou krijgen omdat de bescherming er beter is. Met betrekking tot Italië verklaarde de betrokkene dat ze liever in België zou blijven omdat Italië niet dezelfde medische zorg heeft zoals België.

Betreffende de verklaringen van de betrokkene dat zij naar België kwam omdat haar dochter [A.] hartproblemen heeft en ze wil dat zij in België behandeld wordt en dat ze liever in België zou blijven omdat Italië niet dezelfde medische zorg heeft zoals België, stellen we vast dat Artikel 3 van het EVRM het recht niet waarborgt om op het grondgebied van een land te blijven louter om de reden dat dat land betere medische verzorging zou kunnen verstrekken dan het land van herkomst (of de verantwoordelijke lidstaat), en dat zelfs de omstandigheid dat de uitwijzing de gezondheidstoestand of de levensverwachting van een verzoeker beïnvloedt, niet volstaat om een schending van deze verdragsbepaling op te leveren. Enkel in zeer uitzonderlijke gevallen wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn, hetgeen in voorliggende zaak niet blijkt, kan een schending van artikel 3 van het EVRM aan de orde zijn. We benadrukken dat Verordening (EU) nr. 604/2013 voorzorgsmaatregelen voorziet. In geval van een medische problematiek of speciale noden wordt die informatie neergelegd in een gezondheidsverklaring en voor de overdracht gedeeld met de verantwoordelijke lidstaat op de wijze omschreven in artikel 32 van Verordening (EU) nr. 604/2013.

Betreffende de verklaringen van de betrokkene dat haar man in Kenia in gevaar is en ze graag in België bescherming zou krijgen omdat de bescherming er beter is, merken we allereerst op dat Italië, net als België, partij is bij het Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen van 1951, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 1967 en bij het EVRM. Er kan derhalve van worden uitgegaan dat de Italiaanse instanties zich houden aan de internationale verplichtingen die voortvloeien uit het Verdrag van Genève en het EVRM. Voorts merken we op dat de toepassing van Verordening (EU) nr. 604/2013 impliceert dat een verzoeker niet zelf kan kiezen waar zij internationale bescherming vraagt en het verkiezen van de ene lidstaat boven de andere geen grond is voor de toepassing van de soevereiniteitsclausule van Verordening (EU) nr. 604/2013. Dat de betrokkene een voorkeur heeft voor België doet ook geen afbreuk aan de verantwoordelijkheid van Italië. Verordening (EU) nr. 604/2013 omvat de bepalingen ter vaststelling van de verantwoordelijke lidstaat en de persoonlijke voorkeur voor een bepaalde lidstaat is geen criterium voor de vaststelling van de verantwoordelijke lidstaat.

Verder wijzen we er op dat de betrokkene zich, in geval van problemen inzake de persoonlijke veiligheid van haar echtgenoot, kan wenden tot de bevoegde instanties in Italië. Uit de verklaringen van de betrokkene en de elementen van het dossier blijkt geenszins dat de betrokkene in de onmogelijkheid verkeert verhaal te halen bij de bevoegde instanties, of dat de bevoegde instanties het zouden nalaten de betrokkene, in geval van problemen inzake zijn persoonlijke veiligheid, hierin te horen en te beschermen.

De Italiaanse instanties stemden op 17.04.2026 via een stilzwijgend akkoord in met de overname van de betrokkene met toepassing van artikel 22(7) van Verordening (EU) nr. 604/2013: “Het zonder reactie laten verstrijken van de in lid 1 bedoelde termijn van twee maanden en van de in lid 6 bedoelde termijn van een

maand, staat gelijk met aanvaarding van het overnameverzoek en houdt de verplichting in om de persoon over te nemen en te zorgen voor passende regelingen voor de aankomst.".

We merken op dat Italië via een stilzwijgend akkoord de verantwoordelijkheid aanvaard heeft voor de behandeling van het verzoek van de betrokkene. Dit betekent dat er in dit geval geen sprake is van (indirect) refoulement bij overdracht. De betrokkene zal na overdracht in Italië toegang krijgen tot de procedure voor het bekomen van internationale bescherming en tot de opvangvoorzieningen. Haar verzoek zal door de Italiaanse instanties inhoudelijk onderzocht worden en de betrokkene zal niet worden verwijderd naar haar land van herkomst of land van gewoonlijk verblijf zonder een volledig en gedegen onderzoek van dit verzoek. De betrokkene zal gemachtigd zijn te verblijven in Italië in haar hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming en de door de wet voorziene bijstand en opvang verkrijgen.

In verband met de huidige opschorting van Dublinoverdrachten aan Italië merken we op dat de situatie onderhevig is aan veranderingen en het akkoord van de Italiaanse autoriteiten zes maanden geldig is. We benadrukken dat het gaat om een tijdelijke belemmering die geen afbreuk doet aan de rechtmatigheid van de aanwijzing van Italië als verantwoordelijke lidstaat.

We wensen op te merken dat het EHRM in de zaak Mohammed Hussein versus Nederland en Italië oordeelde dat de situatie van onder meer verzoekers om internationale bescherming in Italië niet kan worden gelijkgesteld met de situatie in Griekenland. Het Hof stelde dat op basis van verslagen van gouvernementele en niet-gouvernementele organisaties kan worden besloten dat de algemene toestand en leefomstandigheden van verzoekers om internationale bescherming, (erkende) vluchtelingen en tot verblijf toegelaten vreemdelingen tekortkomingen kent, maar niet kan worden gelijkgesteld met een systemisch falen in het bieden van bijstand en opvang aan een kwetsbare groep zoals het geval was in de zaak M.S.S. v. België en Griekenland (EHRM 02.04.2013, nr. 27725/10 Mohammed Hussein e.a. v. Nederland en Italië, § 43, 44, 46 en 49). Deze beoordeling werd door het EHRM hernomen in haar oordeel in de zaak Tarakhel v. Zwitserland en stelde dat de benadering dan ook anders dient te zijn dan in de zaak M.S.S. (EHRM, 04.11.2014, nr. 29217/12 Tarakhel v. Switzerland).

Ook in de arresten in de zaak A.M.E v. Nederland (13.01.2015, nr. 51428/10, §35) en de zaak H. e.a. tegen Zwitserland (07.06.2018, nr. 67981/16, §19) stelde het Hof dat de situatie van de opvangstructuren in Italië niet kan worden vergeleken met de situatie in Griekenland ten tijde van de zaak M.S.S. (§35).

Verder wensen we te benadrukken dat het EHRM reeds oordeelde dat de overdracht van volwassen verzoekers voor internationale bescherming, ongeacht of ze mannelijk of vrouwelijk zijn en waaronder ook diegenen die medische behandeling nodig hebben maar niet ernstig ziek zijn, geen inbreuk impliceert op artikel 3 van het EVRM (cfr. EHRM, nr. 30474/14, 04.10.2016, Ali e.a. v. Zwitserland en Oostenrijk, § 36). De betrokkene maakte niet aannemelijk dat zij op materieel, fysiek of psychologisch vlak dermate specifieke noden heeft dat er sprake is van een uitgesproken kwetsbaarheid die noopt tot bijkomende concrete en individuele waarborgen betreffende de omstandigheden waarin de betrokkene in Italië zal worden opgevangen.

Het EHRM oordeelde verder dat een terugkeer naar een staat, waar de economische situatie van de betrokkene minder zal zijn dan in de overdragende staat op zich geen inbreuk vormt op artikel 3 van het EVRM. We kunnen hieromtrent verwijzen naar het bovenvermelde arrest van het EHRM in de zaak Mohammed Hussein e.a. tegen Nederland en Italië van 02.04.2013 (§ 70: "The Court further reiterates that the mere fact of return to a country where one's economic position will be worse than in the expelling Contracting State is not sufficient to meet the threshold of ill-treatment proscribed by Article 3 (see Miah v. the United Kingdom (dec.), no. 53080/07, § 14, 27 April 2010 and, mutatis mutandis, N. vs. the United Kingdom [GC], no. 26565/05, § 42, ECHR 2008)…").

We wensen verder op te merken dat de betrokkene geen verzoek om internationale bescherming indiende bij de bevoegde Italiaanse instanties en derhalve niet ressorteerde onder de bepalingen van Richtlijn 2013/33/EU, de Opvangrichtlijn. We zijn dan ook van oordeel dat het niet hebben van onderdak in die context uit hoofde van de Italiaanse instanties geen inbreuk impliceert op artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Een belangrijke bron betreffende de Italiaanse procedure inzake internationale bescherming en de opvangvoorzieningen voor verzoekers is het geactualiseerde rapport over Italië van het mede door de "European Council on Refugees and Exiles" (ECRE) gecoördineerde project "Asylum Information Database" (Caterina Bove e.a., "Asylum Information Database - National Country Report – Italy 2024", laatste update in 2025, verder "AIDA-rapport" genoemd, https://www.asylumineurope.org/reports/ country/italy, een kopie wordt toegevoegd aan het administratief dossier). Een andere bron is het rapport "Reception Conditions in Italy. Latest developments. Update of the report on the situation of asylum seekers and beneficiaries of protection,

in particular Dublin returnees, in Italy from January 2020" van de Zwitserse non-gouvernementele organisatie OSAR (Bern/Palermo, 10 juni 2021, hierna "OSAR-rapport" genoemd, een kopie wordt toegevoegd aan het administratief dossier). Verder verwijzen we naar het rapport "Mutual Trust is still not enough" van de Danish Refugee Council en Swiss Refugee Council (Bern/Kopenhagen, 12 december 2018, een kopie wordt toegevoegd aan het administratief dossier).

Volgens het AIDA-rapport daalde het aantal aankomsten over zee in 2024 gevoelig ten aanzien van 2023 (66 317 in 2024 ten aanzien van 15 7652 in 2023) (blz. 31). Desondanks waren er met 158 605 verzoeken om internationale bescherming in 2024 meer verzoeken dan in 2023 (135 820) (blz. 8 AIDA-rapport van 2024, blz. 8 en 31 AIDA-rapport van 2025). Volgens het AIDA-rapport kan een verzoek om internationale bescherming worden ingediend bij de met de grenscontrole bevoegde diensten of bij de daartoe bevoegde diensten ("Questura") als de persoon zich al op Italiaans grondgebied bevindt. Een eerste stap omvat een registratie met onder meer een identificatie, het nemen van een foto en vingerafdrukken ("fotosegnalamento"). Dit wordt gevolgd door een formele registratie van het verzoek bij de diensten van de "Questura" ("verbalizzazione") (blz. 27, 6971). De territoriale commissies, die onder het ministerie van Binnenlandse Zaken vallen, beslissen over het al dan niet toekennen van internationale bescherming (blz. 25). Voor kwetsbare personen kan de procedure versneld plaatsvinden (blz. 80). Wat vertolking betreft, wordt in het AIDA-rapport gesteld dat er tolken beschikbaar zijn voor het gehoor, maar dat het mogelijk is dat er niet op iedere plaats van ontscheping de nodige tolken beschikbaar zijn, omdat ontscheping niet altijd aan de officiële grensdoorlaatposten plaatsvindt (blz. 81-82).

Het AIDA-rapport stelt dat de situatie van aan Italië overgedragen personen afhangt van of al dan niet al een verzoek om internationale bescherming in Italië werd ingediend en of de bevoegde instanties al een beslissing namen betreffende het verzoek. Het rapport stelt dat in geval van een overname, waarbij de persoon nog geen verzoek om internationale bescherming indiende in Italië, de persoon de mogelijkheid moet krijgen een verzoek om internationale bescherming in te dienen (blz. 107). Volgens het rapport werden in 2024 geen personen in het kader van de terugnameprocedure overgedragen aan Italië, en werden 48 personen om familieredenen en 68 personen om humanitaire redenen aan Italië overgedragen (blz. 92). Op basis van het rapport kan niet worden vastgesteld dat personen die aan Italië zouden worden overgedragen, geen toegang zouden krijgen tot de procedure voor internationale bescherming. Er kan niet worden vastgesteld dat er sprake is van een aan het systeem gerelateerde tekortkoming die tot gevolg zou hebben dat niet langer kan worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel.

Bij wet van 11.10.2024 is bepaald dat als een persoon op irreguliere wijze Italië binnenkomt of er op irreguliere wijze verblijft, en zijn verzoek om internationale bescherming niet indient binnen de 90 dagen vanaf de irreguliere binnenkomst of het begin van het irreguliere verblijf, de versnelde procedure wordt toegepast. Diezelfde wet bepaalt ook dat kan worden aangenomen dat iemand impliciet afstand heeft gedaan van zijn verzoek als de persoon voorafgaand aan de uitnodiging voor een gehoor de opvangfaciliteit verlaat of niet is opgedaagd voor het gehoor. De territoriale commissie kan het verzoek in dat geval ten gronde behandelen en afwijzen als het verzoek ongegrond blijkt, of het onderzoek kan worden opgeschort omdat er onvoldoende elementen beschikbaar zijn. Na negen maanden vanaf de opschorting wordt het verzoek afgesloten. Binnen deze periode van negen maanden kan de betrokkene nog heropening van de procedure vragen. Een nieuw verzoek na afsluiting of na een negatieve beslissing wordt onderworpen aan een ontvankelijkheidsonderzoek (blz. 19).

Het AIDA-rapport maakt gewag van problemen wat betreft de toegang tot de procedure tot het bekomen van internationale bescherming (blz. 106) en er worden opmerkingen gemaakt betreffende de mogelijk lange duur tussen de eerste fase van aanmelding en de tweede fase van formele registratie, een vertraging waardoor verzoekers mogelijk geen toegang hebben tot het opvangsysteem en systeem voor gezondheidszorg (blz. 27-28, 70, 106).

We zijn van oordeel dat de bovenvermelde passages leiden tot de conclusie dat er zich problemen kunnen voordoen wat toegang tot de procedure betreft, maar niet dat het over een structureel gegeven gaat. Lezing van de genoemde rapporten leidt volgens ons niet tot het besluit dat personen die onder de bepalingen van Verordening (EU) nr. 604/2013 aan Italië worden overgedragen, systematisch geen toegang krijgen tot de procedure tot het bekomen van internationale bescherming.

In mei 2023 werd een nieuwe wet van kracht, die bepaalt dat verzoekers geen toegang meer hebben tot het SAI-systeem. Enkel personen die bescherming genieten, kwetsbare verzoekers en verzoekers die Italië op legale wijze zijn binnengekomen, kunnen toegang krijgen tot het SAI-systeem. Verzoekers hebben uitsluitend toegang tot collectieve overheidscentra, tijdelijke centra (CAS), hotspots en provisoire tijdelijke centra (CASP) (blz. 149). We merken op dat het feit dat de meeste verzoekers geen toegang meer zullen krijgen tot het SAI-systeem niet impliceert dat de betrokkene zal worden uitgesloten van materiële opvang en de Italiaanse opvangstructuren structureel in gebreke blijven. We wensen erop te wijzen dat de betrokkene

overeenkomstig de bepalingen van Verordening (EU) nr. 604/2013 aan de Italiaanse autoriteiten zal worden overgedragen en er geen redenen zijn om aan te nemen dat [z]ij in een van de Italiaanse "hotspots" zal worden ondergebracht.

Het AIDA-rapport bericht dat indien een aan Italië overgedragen persoon voor zijn vertrek uit Italië al in een opvangcentrum verbleef en dit verliet, de betrokken persoon problemen kan ondervinden bij het opnieuw verkrijgen van opvang (blz. 164). Ook in het OSAR-rapport wordt hiernaar verwezen (blz. 8-9). Hieromtrent wensen we op te merken dat Richtlijn 2013/33/EU, de Opvangrichtlijn, en meer bepaald artikel 20(1)a van deze richtlijn, erin voorziet dat lidstaten materiële opvangvoorzieningen in uitzonderlijke en naar behoren gemotiveerde gevallen kunnen intrekken indien een verzoeker de door de bevoegde instanties vastgestelde verblijfplaats verliet zonder deze instanties op de hoogte te stellen (blz. 164). We zijn van oordeel dat een dergelijke maatregel niet kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Verder merken we op dat het AIDA-rapport meldt dat verzoekers die een volgend verzoek indienen, kunnen worden ondergebracht in een opvangcentrum als er plaats is (blz. 136) en dat tegen een beslissing tot het niet langer verlenen van materiële opvang beroep kan worden ingediend en de verzoeker daarbij kosteloze rechtsbijstand kan worden geboden (blz. 165).

Het AIDA-rapport meldt dat er gevallen bekend zijn van personen die geen toegang kregen tot opvang door een gebrek aan plaatsen (blz. 162, 185). In 2024 is nieuwe wetgeving in werking getreden die bepaalt dat personen die op zee worden gered, prioriteit krijgen voor opvang. De toegang van andere categorieën verzoekers tot opvang hangt af van het aantal beschikbare opvangplaatsen (blz. 20). Volgend het AIDA-rapport kunnen personen die niet binnen de 90 dagen vanaf hun irreguliere binnenkomst hun verzoek om internationale bescherming indienen, en die geen rechtvaardiging voorleggen voor de laattijdige indiening, van opvang worden uitgesloten (blz. 20, 149). We benadrukken dat in het rapport staat dat zij kunnen worden uitgesloten van ontvang, en dat niet wordt gesteld dat zij in geen geval opvang kunnen krijgen. Voorts benadrukken we dat verzoekers de mogelijkheid krijgen om een rechtvaardiging voor het laattijdig indienen voor te leggen en dat de beslissing op schriftelijke wijze moet worden meegedeeld en moet worden gemotiveerd door de bevoegde prefectuur, en dat daarbij rekening moet worden gehouden met de kwetsbaarheden van de betrokkene (blz. 158). We benadrukken dat op basis van de beschikbare informatie in het AIDA-rapport niet kan worden geconcludeerd dat deze praktijk met zekerheid een negatieve invloed zou hebben op de toegang tot opvang voor verzoekers die in het kader van een overnameprocedure aan Italië worden overgedragen.

Het rapport meldt dat de materiële opvangvoorzieningen sterk kunnen variëren naargelang het centrum en afhankelijk kunnen zijn van de beheerder van het centrum (blz. 185 van het AIDA-rapport, blz. 6 van het OSAR-rapport) en maakt melding van problemen inzake de opvangvoorzieningen (blz. 189-191). Volgens het rapport zijn de centra voor eerste opvang grote collectieve centra die vaak afgelegen zijn en er wordt melding gemaakt van overbevolking in de opvangcentra van de overheid en kwaliteitsproblemen (blz. 189).

We zijn van oordeel dat de bovenvermelde passages leiden tot de conclusie dat er zich problemen kunnen voordoen inzake opvang, maar niet dat het over een structureel gegeven gaat. Lezing van de genoemde rapporten leidt volgens ons niet tot het besluit dat personen die onder de bepalingen van Verordening (EU) nr. 604/2013 aan Italië worden overgedragen, systematisch geen toegang krijgen tot opvang.

Met betrekking tot het OSAR-rapport, dat ruime aandacht besteedt aan de ervaringen van personen die in het kader van Verordening (EU) nr. 604/2013 aan Italië worden overgedragen, merken we op dat het rapport voornamelijk een actualisering betreft van het rapport van januari 2020. We wijzen erop dat de door de auteurs van de OSAR-rapporten van 2020 en 2021 als systemische tekortkomingen geclassificeerde omstandigheden al werden aangehaald in het OSAR-rapport van augustus 2016. Toch oordeelde het EHRM dat overdrachten aan Italië in de toenmalige context geen schending van artikel 3 van het EVRM betekenden en de omstandigheden niet konden worden beschouwd als systemische tekortkomingen in de zin van artikel 3(2) (cfr. EHRM, nr. 30474/14, 04.10.2016, Ali e.a. v. Zwitserland en Oostenrijk en H. e.a. tegen Zwitserland, 07.06.2018, nr. 67981/16).

Betreffende het rapport “Mutual Trust is still not enough” van de Danish Refugee Council en de Swiss Refugee Council merken we op dat dit rapport specifiek betrekking heeft op de overdracht aan Italië van personen met specifieke noden. In het geval van de betrokkene werd niet aannemelijk gemaakt dat zij specifieke noden heeft en dat er sprake is van een situatie van kwetsbaarheid zoals vermeld in artikel 21 van de Opvangrichtlijn, die noopt tot bijkomende concrete en individuele waarborgen betreffende de omstandigheden waarin zij in Italië zal worden opgevangen. De situatie van de in het rapport gemonitorde gevallen is fundamenteel anders dan die van de betrokkene. Op geen enkele manier toont de betrokkene aan dat haar situatie vergelijkbaar zou zijn met de situaties beschreven in het rapport. Tijdens haar gehoor op 28.11.2025 verklaarde de betrokkene met betrekking tot haar gezondheidstoestand dat het niet slecht met

haar gaat, maar dat ze dacht dat ze hartproblemen had. Verder in deze beslissing gaan we dieper in op haar gezondheidstoestand.

Het AIDA-rapport stelt dat de Italiaanse wetgeving voorziet in toegang tot dringende medische zorg voor verzoekers om internationale bescherming en dat zij passende toegang hebben tot gezondheidszorg in de praktijk. Het rapport vermeldt dat zij op dezelfde manier toegang tot gezondheidszorg hebben als Italiaanse burgers. Er wordt wat toegang tot het stelsel van nationale gezondheidszorg betreft geen onderscheid gemaakt tussen verzoekers die verblijven in een opvangcentrum en verzoekers die buiten het opvangsysteem vallen (blz. 196). Het rapport stelt dat er obstakels zijn die de toegang tot de gezondheidszorg bemoeilijken. Een belangrijk obstakel is de eerder genoemde vertraging bij de registratie van een verzoek (blz. 196). We zijn ons ervan bewust dat er kritische bemerkingen kunnen worden gemaakt bij de toegang tot en de kwaliteit van de medische voorziening in Italië, maar dit leidt geenszins tot de conclusie dat de toegang tot gezondheidszorg voor verzoekers om internationale bescherming dermate problematisch is dat in het geval van de betrokkene een overdracht aan Italië een risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest tot gevolg dreigt te hebben. We zijn van oordeel dat niet aannemelijk werd gemaakt dat de medische voorzieningen in Italië niet van een vergelijkbaar niveau als in België mogen worden geacht en dat de betrokkene in haar hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming in Italië niet de nodige zorgen zal kunnen krijgen.

We betwisten niet dat de genoemde rapporten kritische bemerkingen plaatsen bij onder meer de opvang en de procedures voor het bekomen van internationale bescherming in Italië, maar zijn van oordeel dat zij niet leiden tot de conclusie dat personen die onder de bepalingen van Verordening (EU) nr. 604/2013 aan Italië worden overgedragen, systematisch geen toegang krijgen tot opvang en tot de procedure tot het bekomen van internationale bescherming.

Het wijzen op het feit dat in Italië, net zoals in andere lidstaten, problemen kunnen voorkomen betreffende de behandeling van verzoeken om internationale bescherming en de opvang en begeleiding van verzoekers leidt niet tot de conclusie dat de procedure tot het bekomen van internationale bescherming in Italië in zijn geheel wordt gekenmerkt door systeemfouten zoals begrepen in artikel 3(2) van Verordening (EU) nr. 604/2013 en dat personen die in het kader van Verordening (EU) nr. 604/2013 aan Italië worden overgedragen per definitie in een situatie belanden die kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Met betrekking tot haar gezondheid verklaarde de betrokkene bij haar aanmelding dat ze last had van pijn aan haar rug. Ze stelde dat haar minderjarige zoon ([K.O.M.]) last had van tandpijn en dat haar minderjarige dochter ([K.A.W.]) hartproblemen had. Tijdens het gehoor herhaalde ze rugpijn te hebben, maar daarvoor een afspraak bij een dokter te hebben. Ze stelde geen medicatie te nemen. We wijzen erop dat er in het administratief dossier geen documenten aanwezig zijn die aanleiding geven te besluiten dat redenen betreffende de gezondheidssituatie van de betrokkene of die van haar minderjarige kinderen een overdracht aan Italië zouden verhinderen of dat redenen van gezondheid bij overdracht zouden leiden tot een risico op blootstelling aan omstandigheden die een schending zouden vormen van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Er werden in het administratief dossier van de betrokkene evenmin concrete elementen aangebracht die aanleiding geven te besluiten dat redenen betreffende de gezondheidstoestand van de betrokkene een overdracht aan Italië verhinderen of dat de betrokkene door overdracht aan Italië vanwege redenen van gezondheid een reëel risico loopt op blootstelling aan omstandigheden die een schending vormen van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Verder zijn er ook geen aanwijzingen dat de betrokkene in haar hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming in Italië niet de nodige bijstand en zorgen zal kunnen verkrijgen indien nodig en zijn we van oordeel dat de kwaliteit van de medische voorzieningen in Italië van een vergelijkbaar niveau moeten worden geacht als deze in België.

In verband met gezondheid wensen we ook te verwijzen naar artikel 32 van Verordening (EU) nr. 604/2013. Met toepassing van dit artikel verstrekt de overdragende lidstaat informatie over bijzondere behoeften van over te dragen personen, die in bepaalde gevallen informatie over de fysieke en mentale gezondheidstoestand van de betrokkenen kan omvatten. Het doel is dat na overdracht meteen de adequate medische verzorging of behandeling kan worden gegeven. Ook in dit geval kan de nodige informatie betreffende gezondheidstoestand door middel van de gemeenschappelijke gezondheidsverklaring ("common health certificate"), waar de nodige bijgevoegde stukken aan worden toegevoegd, aan de verantwoordelijke lidstaat worden overgemaakt. De betrokkene maakt niet aannemelijk dat de verantwoordelijke lidstaat, eens geïnformeerd door middel van de gemeenschappelijke gezondheidsverklaring, er niet voor zal zorgen dat in de bijzondere behoeften zal worden voorzien. Verder verwijzen we in dit verband ook naar rechtspraak van het EHRM waarin wordt bevestigd dat de overdracht van volwassen alleenstaande asielzoekers, ongeacht of ze mannelijk dan wel vrouwelijk zijn, inclusief asielzoekers die medische behandeling nodig hebben maar niet

kritisch ziek zijn, geen aanleiding geeft tot een schending van artikel 3 van het EVRM (EHRM 4 oktober 2016, nr. 30474/14, Ali e.a. v. Zwitserland en Italië).

Verder merken we betreffende het arrest Hof van Justitie in zaak PPU C.K. v. Slovenië (C-578-16, 16.02.2017) op dat hierin wordt gesteld dat het niet kan worden uitgesloten dat de overdracht van een asielzoeker met een bijzonder slechte gezondheidstoestand voor de betrokkene een reëel risico op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest kan inhouden, ongeacht de kwaliteit van de opvang en de zorg die aanwezig zijn in de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van haar verzoek. We wensen echter te benadrukken dat dit arrest ook duidelijk vermeldt dat er sprake moet zijn van een reëel en bewezen risico op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand van de betrokken asielzoeker bij overdracht en dat de autoriteiten van de betrokken lidstaat moeten nagaan of de gezondheidstoestand van de betrokken persoon passend en voldoende kan worden beschermd door de in de Dublin III-verordening bedoelde voorzorgsmaatregelen te treffen. We merken op dat er in dit geval geen sprake kan zijn van een onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand bij overdracht aan Italië en dat er in de vorm van het "common health certificate" kan worden voorzien in de nodige voorzorgsmaatregelen.

In verband met het oordeel van het EHRM in de zaak Tarakhel tegen Zwitserland van 04.11.2014 merken we op dat de uitspraak geenszins tot gevolg heeft dat voor elke overdracht aan Italië garanties dienen te worden gevraagd. Het EHRM liet in deze zaak bezorgdheid blijken over de algemene situatie in Italië en benadrukte duidelijk de extreme kwetsbaarheid van gezinnen of alleenstaanden met jonge kinderen.

Gelet op de voorgaande vaststellingen en overwegingen dient te worden besloten dat in de gegeven omstandigheden een overdracht van de betrokkene aan Italië niet een niveau van hardheid en ernst vertoont om binnen het toepassingsgebied van artikel 3 van het EVRM te vallen.

Gelet op het voorgaande wordt besloten dat niet aannemelijk werd gemaakt dat een overdracht van de betrokkene aan Italië een reëel risico impliceert op blootstelling aan omstandigheden die een inbreuk vormen op artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Gelet op het voorgaande wordt tevens besloten dat er in het geval van de betrokkene geen grond is voor de behandeling van het verzoek voor internationale bescherming van de betrokkene door de Belgische instanties met toepassing van artikel 17(1) van Verordening (EU) nr. 604/2013. Hieruit volgt dat België niet verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek voor internationale bescherming die aan de Italiaanse autoriteiten toekomt met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en artikel 22(7) van Verordening (EU) nr. 604/2013.

De betrokkene is niet in bezit van de in artikel 2 van de wet van 15.12.1980 bedoelde binnenkomstdocumenten.

Indien betrokkene zich niet aanbiedt bij voormelde autoriteiten binnen de opgegeven termijn, behoudens verlenging ervan op instructie van de Dienst Vreemdelingenzaken, zal op grond van artikel 51/5,§4, tweede en derde lid van de wet van 15 december 1980, de Dienst Vreemdelingenzaken overgaan tot een vasthouding met het oog op de gecontroleerde overdracht van betrokkene aan de verantwoordelijke lidstaat.

Dit is de tweede bestreden beslissing.

2. Over de rechtspleging

Aan verzoekers werd het voordeel van de kosteloze rechtspleging toegestaan, zodat geen standpunt dient te worden ingenomen over de kosten van het geding.

3. Over de rechtsmacht van de Raad

De Raad merkt allereerst op dat op 12 juni 2026 de Verordening (EU) 2024/1351 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 betreffende asiel- en migratiebeheer, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2021/1147 en (EU) 2021/1060 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 604/2013 (hierna: de AMMR) in werking is getreden.

De AMMR is vanaf 12 juni 2026 onmiddellijk van toepassing en regelt, maar beperkt tevens ook de onderzoeksbevoegdheid van de Raad inzake beroepen tegen overdrachtsbesluiten.

Artikel 43.1 van de AMMR bepaalt immers het volgende:

“1. De verzoeker of een andere persoon als bedoeld in artikel 36, lid 1, punten b) en c), heeft het recht tegen het overdrachtsbesluit bij een rechterlijke instantie een doeltreffend rechtsmiddel in te stellen, in de vorm van een beroep of een bezwaar ten aanzien van de feiten en het recht.

De draagwijdte van een dergelijk rechtsmiddel is beperkt tot een beoordeling of:

a) de overdracht voor de betrokken persoon een reëel risico op onmenselijke of vernederende behandeling zou inhouden in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten;

b) er sprake is van omstandigheden na het overdrachtsbesluit die bepalend zijn voor de juiste toepassing van deze verordening;

c) inbreuk is gemaakt op de artikelen 25 tot en met 28 en artikel 34, in het geval van op grond van artikel 36, lid 1, punt a), overgenomen personen.”

Gelet op de onmiddellijke toepasselijkheid van de AMMR en artikel 2.59, § 1, derde lid van de RvV-wet, is de Raad er aldus toe gehouden zijn onderzoek van de aangevoerde middelen te beperken tot een beoordeling zoals bepaald in artikel 43.1 van de AMMR.

4. Onderzoek van het beroep

4.1. In een enig middel voeren verzoekers de schending aan van artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM), van de artikelen 1 en 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie van 7 december 2000 (hierna: het Handvest van de grondrechten), van de artikelen 3.2 en 17 van de Verordening nr. 604/2013, van artikel 74/13 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, van het hoger belang van het kind – zoals opgenomen in de artikelen 3 en 9 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, artikel 24 van het Handvest van de grondrechten en artikel 22bis van de Grondwet –, van de materiële motiveringsplicht en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Hun betoog luidt als volgt:

“Verzoeker meent dat een gedwongen terugkeer naar Italië een schending van artikel 3 EVRM juncto artikelen 1 en 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie en artikel 3.2. van de Dublin III- verordening zou uitmaken.

1. Algemene beginselen

Artikel 3 van het EVRM bepaalt dat “Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.”

Deze bepaling verbiedt in absolute termen folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en het gedrag van de verzoeker.

Artikel 3.2, tweede lid van de Dublin III-verordening luidt als volgt:

“Indien het niet mogelijk is een verzoeker over te dragen aan de lidstaat die in de eerste plaats als verantwoordelijke lidstaat is aangewezen, omdat ernstig moet worden gevreesd dat de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor verzoekers in die lidstaat systeemfouten bevatten die resulteren in onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, blijft de lidstaat die met het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat is belast de criteria van hoofdstuk III onderzoeken teneinde vast te stellen of een andere lidstaat als verantwoordelijke lidstaat kan worden aangewezen.”

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (het EHRM) heeft reeds geoordeeld dat de verwijdering door een lidstaat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende Staat verantwoordelijk kan stellen, wanneer er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat de verzoekende partij in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM.

In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen.

In dit kader verwijst de tegenpartij in de bestreden beslissing naar het wederzijds vertrouwensbeginsel, zijnde het vermoeden waarop het systeem van de Dublinverordening is gebaseerd dat de voor overdracht aangezochte lidstaat de fundamentele rechten neergelegd in het EVRM zal eerbiedigen. Verzoeker merkt op dat dit vermoeden weerlegbaar is.

Het EHRM bepaalt dat dit vermoeden weerlegd wordt wanneer er zwaarwegende gronden worden aangehaald die aannemelijk maken dat de asielzoeker bij verwijdering een reëel risico loopt om te worden blootgesteld aan foltering of onmenselijke behandeling. Dit weerlegbaar vermoeden bevestigde het EHRM nogmaals in het arrest Tarakhel v. Zwitserland van 4 november 2014.

Het concept van "een asielprocedure en opvangvoorzieningen die systeemfouten bevatten" komt uit het Arrest N. S. (C 411/10) tegen Secretary of State for the Home Department de dato 21 december 2011 van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

In dit arrest werd in punten 81 en 86 geoordeeld dat "toch kan niet worden uitgesloten dat de werking van dit stelsel in de praktijk in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden ondervindt, zodat een ernstig risico bestaat dat asielzoekers, wanneer zij aan deze lidstaat worden overgedragen, worden behandeld op een wijze die hun grondrechten schendt" en "ingeval ernstig moet worden gevreesd dat het systeem van de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor asielzoekers in de verantwoordelijke lidstaat tekortschieten, waardoor asielzoekers die aan deze lidstaat worden overgedragen, er onmenselijk of vernederend worden behandeld in de zin van artikel 4 van het Handvest, is deze overdracht echter in strijd met die bepaling."

Bij de toepassing van de Dublin-verordening moeten de lidstaten nagaan of de asielprocedure van de lidstaat waarnaar de betrokken personen worden overgedragen voldoende waarborgen bevat.

Om te beoordelen of verzoekers een reëel risico lopen om te worden blootgesteld aan een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, dient de verwerende partij de voorzienbare gevolgen van een gedwongen terugkeer van verzoeker naar Italië te onderzoeken, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan zijn geval.

Het gegeven dat een grote groep van asielzoekers zich in dezelfde situatie bevindt als verzoeker, doet geen afbreuk aan het individueel karakter van het risico aangezien het voldoende concreet en aantoonbaar is.

Verder in huidig verzoekschrift maakt verzoeker dan ook, zowel wat de algemene situatie in Italië betreft als de omstandigheden eigen aan zijn persoonlijke situatie, aannemelijk dat er zwaarwegende gronden zijn om aan te nemen dat hij bij verwijdering naar Italië een reëel risico loopt op blootstelling aan een onmenselijke behandeling.

Er werd reeds geoordeeld door het EHRM in het arrest M.S.S./België en Griekenland van 21 januari 2011 dat de verzoekende partij over de materiële mogelijkheid moet beschikken om de omstandigheden in het aangezochte land ten gepasten tijde te doen gelden.

Het bestaan van een reëel risico op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling moet worden beoordeeld op grond van de omstandigheden waarvan de verwerende partij kennis had of had moeten hebben op het ogenblik van de bestreden beslissing. Er rust dan ook op de verwerende partij de plicht om een zo nauwkeurig mogelijk onderzoek te verrichten van gegevens die wijzen op een reëel risico van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling.

Uit het arrest N.S C-411/10 tegen Secretary of State for the Home Department en de conclusie van de advocaat-generaal in dezelfde zaak kan besloten worden dat er sprake kan zijn van "systeemfouten" in een asielprocedure en de opvangvoorzieningen als meerdere bepalingen van de richtlijnen 2003/9 (intussen vervangen door richtlijn 2013/33/EU), 2004/83 en 2005/85 (intussen vervangen door richtlijn 2013/32/EU) geschonden zijn of ernstig dreigen geschonden te worden en dat die schendingen tevens een schending inhouden van de in het Handvest verankerde grondrechten.

Op 4 november 2014 heeft het EHRM zijn arrest Tarakhel c. Suisse geveld, dat de kwestie behandelt of een overdracht aan Italië een mogelijke schending vormt van artikel 3 EVRM.

Het arrest Tarakhel leert ons het volgende:

1) Hoewel het Hof meent, in dit arrest, dat er geen systematische schending is in Frankrijk voor de asielzoekers van artikel 3 EVRM, houdt zij echter wel rekening met de extreme kwetsbaarheid van asielzoekers en stelt zij dat er een mogelijke schending van artikel 3 EVRM is:

« §115. While the structure and overall situation of the reception arrangements in Italy cannot therefore in themselves act as a bar to all removals of asylum seekers to that country, the data and information set out above nevertheless raise serious doubts as to the current capacities of the system. Accordingly, in the Court's view, the possibility that a significant number of asylum seekers may be left without accommodation or accommodated in overcrowded facilities without any privacy, or even in insalubrious or violent conditions, cannot be dismissed as unfounded. »

Het blijkt duidelijk uit de verschillende gezaghebbende internationale rapporten (zie infra) dat deze mogelijkheid vandaag de dag effectief groter is dan aan het begin van 2014.

Het EHRM onderlijnt dat de beoordeling van de minimum graad van ernst vereist door artikel 3 EVRM relatief is en rekening dient te houden met de specifieke bescherming van asielzoekers en hun buitengewone kwetsbaarheid:

«118. La Cour rappelle que, pour tomber sous le coup de l'interdiction contenue à l'article 3, le traitement doit présenter un minimum de gravité. L'appréciation de ce minimum est relative; elle dépend de l'ensemble des données de la cause, notamment de la durée du traitement et de ses effets physiques et mentaux ainsi que, parfois, du sexe, de l'âge et de l'état de santé de la victime (paragraphe 94 ci-dessus). Elle rappelle également que, en tant que catégorie de la population « particulièrement défavorisée et vulnérable », les demandeurs d'asile ont besoin d'une « protection spéciale » au regard de cette disposition (M.S.S., précité, §251).

119. Cette exigence de « protection spéciale » pour les demandeurs d'asile est d'autant plus importante lorsque les personnes concernées sont des enfants, eu égard à leurs besoins particuliers et à leur extrême vulnérabilité. Cela vaut même lorsque, comme en l'espèce, les enfants demandeurs d'asile sont accompagnés de leurs parents (Popoy, précité, §91). Les conditions d'accueil des enfants demandeurs d'asile doivent par conséquent être adaptées à leur âge, de sorte qu'elles ne puissent «engendrer pour eux une situation de stress et d'angoisse et avoir des conséquences particulièrement traumatisantes sur leur psychisme » (voir, mutatis mutandis, Popov, précité, §102), faute de quoi elles atteindraient le seuil de gravité requis pour tomber sous le coup de l'interdiction prévue à l'article 3 de la Convention. »

De positieve verplichtingen uiteengezet door het EHRM in Tarakhel dienen in verband gebracht te worden met de kwaliteitsgraad die vereist wordt van de asielprocedures om zodoende met de nodige ernst een verdedigbare grief in het asielkader te onderzoeken. Voor het EHRM betreft de Dublin procedure de toegangspoort tot de asielprocedure, het is dan ook belangrijk dat de asielzoekers dadelijk bij aankomst kunnen genieten van de nodige procedurele waarborgen. Er dient een verband gelegd te worden tussen het arrest Tarakhel en het arrest Sharifi en andere c. Italie en Griekenland (Verzoekschrift 16643/09) van 21 oktober 2014, waarin het Hof stelt:

« 169. Il n'est pas dépourvu d'intérêt, du reste, que, d'une part, la directive Procédure, telle qu'applicable ratione temporis, imposait déjà aux États membres de l'Union européenne de veiller, notamment, à ce que les personnes aient un accès effectif à la procédure d'asile (paragraphe 71 ci- dessus), et que, d'autre part, les obligations découlant de la directive Accueil s'appliquent à tous les ressortissants de pays tiers et apatrides à la seule condition qu'ils déposent une demande d'asile à la frontière ou sur le territoire d'un État membre (paragraphes 67-68 ci-dessus). La récente refonte du droit de l'Union européenne en la matière (paragraphes 63-65, 69-70 et 72-73 ci-dessus) renforce ces principes : tous les droits procéduraux et matériels reconnus aux demandeurs d'asile supposant l'introduction d'une demande d'asile, plusieurs dispositions du règlement Dublin III et de la directive Procédure refondue visent à assurer un accès effectif à cette procédure, accès dont une information exhaustive et compréhensible des intéressés constitue le préalable indispensable. »

De positieve verplichtingen uiteengezet in het arrest Tarakhel zijn in dezelfde lijn als de redenering van het Hof van Justitie in haar arresten Cimade en Saciri waarin de Opvangrichtlijn geïnterpreteerd wordt en het doel van continuïteit van opvang uiteengezet wordt.

4) In het arrest Tarakhel, benadrukt het Hof het feit dat het noodzakelijk is, gezien de reële mogelijkheid van schending van artikel 3 EVRM bij een overdracht naar Italië, dat de Staat die de asielzoeker wenst over te dragen individuele garanties bekomt van de Italiaanse autoriteiten die aantonen dat de asielzoeker in kwestie opgevangen zal worden en ten laste genomen zal worden bij aankomst.

Er was inderdaad sprake in het arrest Tarakhel van een familie met minderjarige kinderen maar het EHRM interpreteert deze eis tot garantie niet als minima. De groep van asielzoekers vormt een zeer kwetsbare groep.

Zie arrest Tarakhel, §122: «122. It follows that, were the applicants to be returned to Italy without the Swiss authorities having first obtained individual guarantees from the Italian authorities that the applicants would be taken charge of in a manner adapted to the age of the children and that the family would be kept together, there would be a violation of Article 3 of the Convention»

In het Arrest C.K., H.F., A.S. c. Sloveense Republiek van 16 februari 2017 stelt het Hof van Justitie dat de overdracht van de asielzoeker in het kader van de Dublin III-verordening enkel mag gebeuren wanneer de overdracht niet leidt tot een reëel risico op een onmenselijke of vernederende behandeling.

Dit is het geval wanneer de overdracht van een asielzoeker met een mentale of fysieke aandoening kan leiden tot een reëel risico op een significante en onomkeerbare verergering van de gezondheidstoestand.

Het HvJ brengt naar voor dat het niet uitgesloten is dat de overdracht van een asielzoeker met ernstige gezondheidsproblemen, op zichzelf, voor de betrokkene een risico uitmaakt op een onmenselijke of vernederende behandeling. Dat staat dan los van de kwaliteit van de opvang en de beschikbare zorgen in de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van de aanvraag internationale bescherming.

Het HvJ vervolgt dat, in het kader van een beroep in de zin van artikel 27 van de Dublin III-verordening, de lidstaten objectieve elementen die de ernst van de gezondheidstoestand en de significante en onomkeerbare gevolgen aantonen niet buiten beschouwing mogen laten. Zoals bijvoorbeeld medische attesten. Het HvJ verwijst naar rechtspraak die concludeert dat dit niet betekent dat de repatriëring van personen die dreigen met zelfmoord niet mogelijk is. Wel moet de overdragende lidstaat concrete maatregelen nemen om dit te verhinderen. De overdragende lidstaat kan hiervoor samenwerken met de verantwoordelijke lidstaat. Indien de maatregelen en voorzorgen onvoldoende zijn, moeten de lidstaten de uitvoering van de overdracht van de betrokken persoon in het kader van de Dublin III-verordening opschorten.

Het HvJ besluit dat de lidstaten artikel 4 van het Handvest als volgt moeten interpreteren:

- Zelfs wanneer er geen ernstige redenen zijn om het bestaan van systeemfouten aan te nemen in de asielprocedure of de opvangvoorzieningen van de verantwoordelijke lidstaat voor de aanvraag internationale bescherming kan de overdracht van de asielzoeker enkel gebeuren wanneer de overdracht niet leidt tot een reëel risico op een onmenselijke of vernederende behandeling. Indien een overdracht van een asielzoeker met een mentale of fysieke aandoening kan leiden tot een reëel risico op een significante en onomkeerbare verergering van de gezondheidstoestand van de betrokkene houdt deze overdracht een onmenselijke of vernederende behandeling in.

- Lidstaten en hun rechtsprekende instanties moeten, vooraleer over te gaan tot een overdracht, alle twijfel wegnemen over de impact op de gezondheidstoestand van de betrokkene. Lidstaten moeten maatregelen nemen zodat de overdracht kan plaatsvinden in omstandigheden die de gezondheidstoestand van de betrokkene garanderen. Indien de voorzorgen niet voldoende zijn, moeten de betrokken autoriteiten van de lidstaten de uitvoering van de overdracht schorsen zolang de gezondheidstoestand een overdracht in de weg staat.

Bovenvermelde rechtspraak verzet zich tegen een transfer van verzoeker naar Italië, hetgeen verder zal worden aangetoond.

In casu heeft de Belgische staat immers geen enkele individuele garantie bekomen van de Italiaanse autoriteiten die aantonen dat verzoeker opgevangen zal worden, toegang zal hebben tot de asielprocedure en ten laste genomen zal worden bij aankomst.

Tot slot is het arrest van het HvJ van 19 december 2024 van belang, met betrekking tot de eenzijdige opschorting van Italië om asielzoekers terug dan wel over te nemen in het kader van hun verantwoordelijkheid onder de Dublin Verordening. Het Hof stelt dat de lidstaat die op grond van de criteria van hoofdstuk II van de Dublin III-verordening als verantwoordelijke lidstaat is aangewezen, zich niet door een eenzijdige verklaring van zijn verantwoordelijkheden kan kwijten, aangezien een dergelijke mogelijkheid ertoe zou leiden dat deze criteria niet in acht worden genomen, waardoor de goede werking van het bij deze verordening ingevoerde systeem in gevaar zou kunnen komen:

"The Member State designated as responsible under the criteria set out in Chapter III of the Dublin III Regulation cannot discharge itself, by a mere unilateral announcement, of its responsibilities under that regulation, since such a possibility would lead to those criteria being disregarded and would thus risk jeopardising the proper functioning of the system put in place by that regulation. Moreover, to consider that it

may be inferred from such a unilateral announcement that there are systemic flaws in the asylum procedure and in the reception conditions for applicants, resulting in a serious risk of inhuman or degrading treatment, to the point of preventing all transfers of applicants for international protection to the Member State responsible and involving a transfer of responsibility of that Member State to the Member State of secondary movement, would be likely to encourage such movements by inducing applicants to continue their migratory journey to another Member State which they believe will offer more favourable conditions." (§42)

Uit deze rechtspraak volgt dat het bestaan van systeemfouten in de asielprocedure en in de opvangvoorzieningen, waardoor de verzoeker wordt blootgesteld aan een ernstig risico van onmenselijke of vernederende behandeling, niet kan worden afgeleid uit het enkele feit dat de verantwoordelijke lidstaat eenzijdig en met miskenning van zijn verplichtingen in het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel de opschorting heeft aangekondigd van alle overdrachten van verzoekers om internationale bescherming naar zijn grondgebied. Het bestaan van dergelijke systeemfouten en van een dergelijk risico kan slechts worden vastgesteld na een specifieke analyse op basis van objectieve, betrouwbare, specifieke en naar behoren geactualiseerde informatie. (§§39 - 40)

De situatie in Italië zal bijgevolg hieronder worden toegelicht.

2. Toegepast: de situatie in Italië

Uit de objectieve landeninformatie blijkt dat de situatie in Italië voor verzoekers om internationale bescherming dermate tekortschiet dat er sprake kan zijn van systeemfouten die kunnen resulteren in een onmenselijke of vernederende behandeling overeenkomstig artikel 3, tweede lid Dublin III-Verordening. Uit verschillende rapporten blijkt namelijk dat de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor verzoekers om internationale bescherming in Italië inadequaat is, waardoor verzoeker zich in geval van terugkeer naar Italië buiten zijn wil en eigen keuzes om zou bevinden in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt te voorzien in zijn meest elementaire basisbehoeften, waarbij hij in ieder geval in een toestand van achterstelling terecht zou komen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.

Verzoekers wensen, voorafgaand, erop te wijzen dat de rechtspraak waarnaar verwerende partij verwijst aan het voorgaande en het volgende geen afbreuk doet, daar het gaat om uitspraken van het EHRM genomen, in het meest recente geval, zo'n 8 jaar geleden. Geenszins kan bijgevolg worden voorgehouden dat deze rechtspraak relevant is om de actuele toestand in Italië te beoordelen.

a) De overnamestop

Op 5 december 2022 richtte het Italiaanse Ministerie van Binnenlandse Zaken een "circular letter' aan de Dublin-eenheden van de lidstaten van de Europese Unie, waarbij het verzocht om de overdrachten aan Italië met ingang van 6 december 2022 tijdelijk op te schorten omwille van een gebrek aan opvangfaciliteiten. Deze technische obstakels voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming zijn, aldus de Italiaanse autoriteiten, te wijten aan de hoge asielinstroom. Deze noodtoestand werd reeds meermaals verlengd. Op 10 oktober 2024 werd de noodtoestand, die liep tot 31 december 2024, opnieuw met zes maanden verlengd:

"CONSIDERATO che gli interventi per il superamento del contesto di criticita sono tuttora in corso e che, quindi, l'emergenza non puo ritenersi conclusa;"

Vrije vertaling:
"OVERWEGENDE dat de interventies om de kritieke situatie te boven te komen nog steeds aan de gang zijn en dat de noodsituatie derhalve niet als voorbij kan worden beschouwd"

In het laatste AIDA rapport wordt bevestigt dat deze tijdens de verslagperiode nog gold (p. 19) en wordt melding gemaakt van het feit dat er geen inzage werd verleend in de documentatie die deze verlening rechtvaardigt:

"State of emergency: The declaration of the State of Emergency due to numbers of migrants' arrivals has been extended during 2024 and most recently in October 2024 until April 2025.1 The Regional Administrative Court of Lazio and then the Council of State rejected the appeal for access to the documentation justifying the declaration and extension of the state of emergency."

Deze communicatie is van doorslaggevend belang om te beoordelen of een overdracht naar Italië een onmenselijke en vernederende behandeling zou uitmaken in de zin van artikel 3 EVRM en artikel 4 van het EU-Handvest, daar de Italiaanse autoriteiten zelf erkennen dat zij niet bij machte zijn om asielzoekers op te vangen. Waar overeenkomstig de hierboven besproken rechtspraak van het HvJ de lidstaat niet eenzijdig

zijn bevoegdheid kan opzeggen, dient niettemin gekeken te worden naar de reden van deze opschorting en de gevolgen daarvan voor verzoeker.

Er bestaat geen zekerheid dat verzoeker opgevangen zal worden in Italië, noch dat zij toegang zal hebben tot de asielprocedure. Niets wijst erop dat de schrijnende situatie in Italië — die gesignaleerd wordt door de Italiaanse autoriteiten zelf — intussen verbeterd is.

Gelet op de verontrustende situatie waarvan bovenstaande informatie gewag maakt, kan verzoeker niet naar Italië teruggestuurd worden, aangezien het vaststaat dat hij in dit land niet zal kunnen voorzien in zijn basisbehoeften. Dat de Italiaanse autoriteiten zelf vragen om de Dublin-overdrachten stop te zetten is veelzeggend en toont aan dat het asielsysteem in Italië momenteel aan het instorten is, bovenop de andere tekortkomingen die hieronder zullen worden aangehaald.

In casu is de vraag in welke situatie verzoekers en hun drie minderjarige kinderen zullen terechtkomen ín geval van terugkeer naar Italië. Uit de algemene informatie blijkt voldoende dat Italië in de onmogelijkheid verkeert om verzoekers adequaat op te vangen en te begeleiden tijdens zijn asielprocedure, ondanks de verplichting die op grond van de Dublin III- Verordening op hem rust.

Verzoekers zullen, bij overdracht naar Italië, terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die in strijd is met artikel 3 EVRM en artikel 4 EU-Handvest. Er kan niet uitgegaan worden van het interstatelijk vertrouwensbeginsel.

Bovendien moet gewezen worden dat, naast de Italiaanse autoriteiten, ook België de overdrachten naar Italië heeft stopgezet." Dit wordt ook expliciet benoemt in de bestreden beslissingen:

In verband met de huidige opschorting van Dublinoverdrachten aan Italië merken we op dat de situatie onderhevig is aan veranderingen en het akkoord van de Italiaanse autoriteiten zes maanden geldig is, We benadrukken dat het gaat om een tijdelijke belemmering die geen afbreuk doet aan de rechtmatigheid van de aanwijzing van Italië als verantwoordelijke lidstaat. (stukken 1 en 2)

Verwerende partij motiveert geenszins wat deze tijdelijke belemmering inhoudt en in welke mate deze verband houdt met de omstandigheden in Italië, waarover zij nochtans stelt dat deze geen overdracht in de weg staan.

b) Problematische toegang tot de asielprocedure

Uit de algemene landeninformatie dat de toegang tot de asielprocedure, alsook de rechten die hiermee gepaard gaan zoals het recht op opvang, ernstig belemmerd worden.

Het Italiaanse systeem maakt het verschil tussen de 'fotosegnalamento', zijnde het nemen van vingerafdrukken en foto's op het ogenblik dat de verzoeker zich voor het eerst aanmeldt, en de 'verbalizzazione', zijnde de formele registratie van het verzoek om internationale bescherming. Omwille van het hoog aantal verzoeken, worden deze twee fases echter niet tegelijkertijd uitgevoerd. Het kan in de praktijk weken of maanden duren vooraleer het verzoek daadwerkelijk wordt geregistreerd, terwijl de verzoekers tijdens die periode geen toegang hebben tot basisdiensten zoals opvang en gezondheidszorg:

"With the completion of the C3, the formal stage of applying for international protection is concluded. The "fotosegnalamento" and the lodging of the international protection application do not always take place at the same time, especially in big cities, due to the high number of asylum application and the shortage of police staff. In practice, the formal registration might take place weeks (or months) after the asylum applicant made the asylum application. This delay still creates difficulties for asylum applicants who, in the meantime, might not have access to the reception system and the national health system, except for emergency health care." AIDA rapport 2024 - Update, p. 70)

Als gevolg hiervan is er actueel wel degelijk sprake van ernstige en structurele tekortkomingen in het Italiaanse registratie- en opvangsysteem, die duizenden asielzoekers op het Italiaanse grondgebied raakt.

Dit wordt erkend door verwerende partij, waarbij zij louter volhard in haar conclusie dat dit niet tot de conclusie leidt dat men systematisch geen toegang krijgt tot de procedure.

Hoewel de toegang tot de asielprocedure al jaren problematisch is, bereikte de situatie in 2022, 2023 en 2024 een ongezien kritiek niveau. De asielinstanties leveren bij gebrek aan registratie van het verzoek om internationale bescherming geen enkel document af, waardoor verzoekers een risico lopen op arbitraire arrestatie en deportatie. Deze problemen treffen voornamelijk mensen die zelfstandig naar de asielinstanties

stappen, zonder begeleiding. Zoals hieronder zal worden aangetoond zal dit het geval zijn voor verzoeker, die na zijn aankomst als Dublinterugkeerder zelfstandig zijn weg zal moeten vinden naar de asielinstanties, zonder enige begeleiding:

“Reports of denial of access to the asylum procedure recorded by ASGI have continued since 2021, including in 2024. However, from the early months of 2022, in 2023 and 2024, the situation reached unprecedented critical levels. When they prevent access to the procedure, Questure do not issue any document attesting the intention of the persons concerned to seek asylum. This exposes them to risks of arbitrary arrest and deportation. This problem mainly affects people who reach Questure autonomously, after entering in Italy by land or after independent disembarkations or when applying for asylum after staying on the national territory.” (AIDA rapport 2024 - update, p. 71)

Op 13 juli 2023 kwam het Italiaanse Hooggerechtshof tussen, waarbij het oordeelde dat de registratie van het verzoek om internationale bescherming binnen welbepaalde termijnen diende te gebeuren, waarbij enkel uitzonderlijke gevallen kunnen leiden tot een (korte) verlenging van deze termijn:

“On 13 July 2023, the Supreme Court once again intervened on the timing of the registration of the asylum application stating that in compliance with the provisions of the art. 6, of Directive 2013/32/EU, the application for international protection must be registered within the terms established therein (three or six days depending on the office) and that the ten-day extension of the term, provided for by national legislation (last period of 'art. 26, paragraph 2-bis, Legislative Decree 25/2008, introduced by the national legislator with Legislative Decree 142/2015) must be applied only in the case of a high and proven number of applications following consistent and close arrivals.” (AIDA rapport 2024 - update, p. 72)

De toegang tot de asielprocedure wordt verder bemoeilijkt door verschillende voorwaarden die de Italiaanse autoriteiten stellen. Zo wordt in 40 Italiaanse steden toegang geweigerd bij gebrek aan verblijfsadres. Om aan dergelijk verblijfsadres te geraken zou het verzoek om internationale bescherming echter eerst geregistreerd moeten worden, waardoor verzoekers in een vicieuze cirkel terechtkomen:

“Between May and June 2023, ASGI carried out monitoring through data collected by its members on 55 of the 107 Italian provinces. 354 The outcome was that in 40 cities, asylum applicants cannot access the asylum procedure without an official address. In the period considered this was happening in: [...] (AIDA rapport 2024 - update, p. 73)

In sommige andere steden was er dan weer een verplichting om een paspoort voor te leggen, waarover verzoeker niet beschikt, of werd er slechts een beperkt aantal verzoeken geregistreerd per dag:

“In other Questure, access to asylum was not allowed without a passport (3 cities) or because a limited number of new asylum requests are allowed every day (in 6 cities: they vary from 5 to a maximum of 15 people per day). ” (AIDA rapport 2024 - update, p. 73)

De verschillende obstakels en het gebrek aan toegang tot de asielprocedure werden aangeklaagd door verschillende NGO's en veroordeeld door Italiaanse nationale rechtbanken. (AIDA rapport 2024 - update, p. 74)

Op 8 april 2024 publiceerde het International Rescue Committee Italy het rapport “Attendere prego”, waarbij het de moeilijkheden betreffende de toegang tot de asielprocedure bevestigde:

“Se Milano rappresenta un caso particolare per i motivi legati alla sperimentazione della modalita online per accedere alla procedura per il riconoscimento della protezione internazionale, purtroppo anche in altre città d'Italia le persone che intendono chiedere protezione sono costrette ad affrontare lunghe attese, ostacoli burocratici e violazioni dei propri diritti. Si riportano di seguito i risultati dell’analisi delle principali problematiche legate all’accesso alla procedura rilevate nelle citta di Trieste, Torino, Imperia, Bologna, Firenze, Roma e Napoli.

Gli ostacoli e i lunghissimi tempi di attesa per accedere alla procedura e formalizzare la richiesta di protezione internazionale rappresentano una costante nelle realtà territoriali oggetto di analisi. I ritardi delle Questure italiane nel registrare le domande di protezione sono un tema che attraversa l’Italia e che vede violato quotidianamente un diritto garantito dall'ordinamento italiano, europeo e internazionale.

(...)

La situazione sembra essersi aggravata negli ultimi mesi, in particolare dalla fine del mese di ottobre del 2023, momento a partire dal quale sono centinaia le persone che attendono in fila - anche di notte - davanti

alla Questura. Accamparsi davanti agli uffici della Questura é l'unica "soluzione" anche per gli aspiranti richiedenti protezione a Firenze, dove il timore di perdere il posto in fila per provare ad accedere alla procedura sembra essere maggiore di quello di rimanere all'addiaccio giorno e notte. In sostanza, i ritardi nell'accesso al diritto di chiedere asilo, oltre a eludere precise norme di legge, incidono pesantemente sui diritti e sulle condizioni di vita di persone, anche vulnerabili, che sono in Italia per cercare protezione.

La discrezionalità delle prassi e l'assenza di indicazioni chiare sulle modalita di accesso alla procedura per il riconoscimento della protezione internazionale rappresentano un'altra grande barriera al diritto fondamentale di chiedere asilo.

(…)

La richiesta da parte delle Questure di documentazione ulteriore, oltre a quella prevista dalla normativa per chiedere protezione è di fatto un'altra barriera per gli aspiranti richiedenti.

Vrije vertaling: "Milaan is een bijzonder geval vanwege het experiment met de onlinemethode om toegang te krijgen tot de procedure voor de erkenning van internationale bescherming, maar helaas worden mensen die bescherming willen aanvragen ook in andere Italiaanse steden geconfronteerd met lange wachttijden, bureaucratische obstakels en schendingen van hun rechten. Hieronder volgen de resultaten van de analyse van de belangrijkste problemen in verband met de toegang tot de procedure in de steden Triëst, Turijn, Imperia, Bologna, Florence, Rome en Napels.

Obstakels en zeer lange wachttijden om toegang te krijgen tot de procedure en het verzoek om internationale bescherming te formaliseren zijn een constante in de geanalyseerde gebieden. De vertragingen van het Italiaanse hoofdbureau van politie bij het registreren van verzoeken om bescherming zijn een probleem dat door heel Italië loopt, waar een recht dat wordt gegarandeerd door de Italiaanse, Europese en internationale wetgeving dagelijks wordt geschonden.

(...)

De situatie lijkt de laatste maanden te zijn verslechterd, vooral sinds eind oktober 2023, toen honderden mensen in de rij stonden - zelfs 's nachts - voor de Questura. Kamperen voor de kantoren van de Questura is ook de enige "oplossing" voor aspirant-beschermers in Florence, waar de angst om zijn plaats in de rij te verliezen om toegang te krijgen tot de procedure groter lijkt te zijn dan om dag en nacht in de open lucht te blijven. In wezen hebben vertragingen bij de toegang tot het recht om asiel aan te vragen, naast het omzeilen van precieze wettelijke regels, ernstige gevolgen voor de rechten en levensomstandigheden van mensen, waaronder kwetsbare mensen, die in Italië zijn om bescherming te zoeken.

Discretionaire praktijken en het ontbreken van duidelijke aanwijzingen over de toegang tot de procedure voor het verlenen van internationale bescherming vormen een andere belangrijke belemmering voor het fundamentele recht om asiel aan te vragen.

Het verzoek van het hoofdbureau van politie om aanvullende documentatie naast de documenten die volgens de wetgeving vereist zijn om bescherming te zoeken, is in feite een andere belemmering voor aspirant-aanvragers."

Dublinterugkeerders worden met dezelfde belemmeringen geconfronteerd. Zo worden er geen maatregelen voorzien om de toegang tot de asielprocedure te garanderen voor Dublinterugkeerders, waardoor de terugkeerder, in het bijzonder bij gebrek aan een verblijfadres, voor dezelfde uitdaging staat dan andere verzoekers voor de toegang tot de asielprocedure:

"Access to the asylum procedure is equally problematic, for Dublin returnees and for other applicants, as detailed under Registration of the asylum application. Asylum applicants returned under the Dublin Regulation have to approach the Questura to obtain an appointment to lodge their claim. However, the delay for such an appointment reaches several months in most cases. The competent Questura is often located very far from the airport and asylum applicants have only a few days to reach it; reported cases refer of persons arriving in Milan, Lombardy and invited to appear before the Questura of Catania, Sicily. In addition, people are neither accompanied to the competent Questura nor informed of the most suitable means of transport thereto, adding further obstacles to reach the competent Questura within the required time. In some cases, however, people are provided with tickets from the Prefecture desk at Milan Malpensa Airport.

Moreover, generally, reports from civil society and NGOs confirmed the difficulty in accessing the asylum procedure in 2024.548 A monitoring report made by ASGI between May and June 2023 details illegitimate

requirements set to grant access to the asylum procedure, such as the request to present an official address or being in possession of a passport549 (see Access to procedure). (AIDA rapport 2024 - update, p. 106)

De situatie voor Dublinterugkeerders verschilt naargelang of zij al dan niet al een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend in Italië en er opvang hebben genoten. In het geval van verzoeker, die nog geen verzoek om internationale bescherming heeft gedaan, loopt hij een risico om als irreguliere migrant aanschouwd te worden en een verwijderingsbeslissing te ontvangen:

"The various situations can be summarised as follows: In "take charge" cases where the person had not applied for asylum during their initial transit or stay in Italy before moving on to another country,552 they should be allowed to lodge an application under the regular procedure. However the person could be considered an irregular migrant by the authorities and notified an expulsion order. In case they were already notified of an expulsion order and of an entry ban in Italy, the non-official return (meaning the return not based on agreements by the States) could lead to a criminal conviction based on Article 13(13) TUL [...]" (AIDA rapport 2024 - update, p. 107)

Uit wat voorafgaat blijkt afdoende dat er sprake is van ernstige en structurele tekortkomingen in het Italiaanse registratie- en opvangsysteem, die duizenden verzoekers om internationale bescherming op het Italiaanse grondgebied raakt. Voormelde bronnen spreken uitdrukkelijk van een "problematische toegang tot de asielprocedure voor Dublin-terugkeerders". De gevolgen zijn bovendien enorm: gedurende deze soms erg lange wachtperiode hebben de betrokkenen geen recht op opvang, en ook hun toegang tot de gezondheidszorg wordt in deze periode ernstig verhinderd.

Voorgaande elementen leiden in ieder geval tot de conclusie dat verzoekers in geval van terugkeer naar Italië naar grote waarschijnlijkheid geconfronteerd zal worden met de aanzienlijke wachttijden die gerapporteerd worden bij de registratie van de verzoeken om internationale bescherming, en dat hij ook met de gevolgen daarvan geconfronteerd zal worden. Verzoeker riskeert met name gedurende lange tijd geen toegang tot opvang of gezondheidszorg te krijgen.

Bovenop het feit dat verzoeker een lange tijd zal dienen te wachten vooraleer zij zijn verzoek om internationale bescherming zal kunnen indienen, loopt hij ook het risico weggestuurd te worden uit Italië, zonder (grondig) onderzoek van zijn verzoek om internationale bescherming, wat in strijd is met het non-refoulement beginsel.

Bovenstaande vaststellingen leiden dus tot de conclusie dat verzoeker in geval van terugkeer een reëel risico loopt om in onmenselijke en onterende levensomstandigheden terecht te komen, in strijd met artikel 3 EVRM en artikel 4 EU-Handvest.

c) Systematische gebreken met betrekking tot het verloop van de procedure voor internationale bescherming

Verder blijkt uit de algemene landeninformatie dat verzoekers om internationale bescherming ook tijdens hun asielprocedure geconfronteerd worden met systematische gebreken.

Ten eerste, wordt de wettelijke termijn tot behandeling van het verzoek om internationale bescherming in de praktijk overschreden:

"In practice, however, ASGI observed that the time limits for completing the regular procedure are not respected. The procedure usually takes much longer, considering on one hand that the competent determining authorities receive the asylum application only after the formal registration and the forwarding of the C3 form through the case database, Vestanet. On the other hand, the first instance procedure usually lasts several months, with delays in issuing a decision which vary between Territorial Commissions. In cities such as Rome, the entire procedure is generally longer and takes from 6 up to 12 months." (AIDA rapport 2024 - update, p. 75)

Ten tweede, zijn er ernstige problemen vast te stellen in de toepassing van de impliciete intrekking van een verzoek om internationale bescherming, bij, bijvoorbeeld, de afwezigheid bij een interview of in het opvangcentrum:

"According to ASGI, the law does not correctly implement art. 28 (2a) and b) of the Asylum Procedures Directive for two main reasons: first, the information included_in the C3 (lodging of asylum application) should not allow to issue a rejection decision, as it is not sufficient to carry out an adequate examination of the case on its merits; secondly, the law makes no reference to a reasonable time limit or to the reasonable times required by the Directive to consider the application as implicitly withdrawn, Furthermore, from a

practical point of view, the procedure is made particularly problematic by the rules - and the way in which they are applied - envisaged for notifications which do not always guarantee effective knowledge for the asylum seeker." (AIDA rapport 2024 - update, p. 76)

Ten derde, is er een ernstig tekort aan vertalers of tolken, zowel bij de grens procedures als bij de reguliere procedures:

"In practice, based on ASGT's observations, there are not enough interpreters available and qualified in working with asylum applicants during the asylum procedure. However, specific attention is given to interpreters ensuring translation services during the substantive interview by determining authorities. The Consortium of Interpreters and Translators (ITC), which provides this service, has drafted a Code of Conduct for interpreters." (AIDA rapport 2024 - update, p. 82)

Ten vierde, dienen verzoekers eventuele juridische ondersteuning zelf te bekostigen. Zij kunnen soms beroep doen op de hulp van ngo's of gespecialiseerde instanties teneinde een advocaat in te schakelen, maar dit hangt sterk af van de beschikbaarheid van fondsen die voortkomen uit projecten en publieke of private financiering. Uit het AIDA rapport blijkt dat het overgrote deel van de verzoekers de asielprocedure doorloopt zonder juridische bijstand:

"According to Article 16 of the Procedures Decree, asylum applicants may use legal assistance and representation during the first instance of the regular and prioritised procedure only at their own expenses.

In practice, asylum applicants are usually supported before and sometimes also during the personal interview by legal advisors or lawyers financed by NGOs or specialised assisting bodies where they work. Legal assistance provided by NGOs depends mainly on the availability of funds deriving from projects and public or private funding.

Nevertheless, most asylum applicants go through the personal interview without the assistance of a lawyer since they cannot afford to pay for legal assistance and specialised NGOs have limited capacity due to lack of funds. Assistance during the administrative steps of the asylum procedure cannot be covered by free legal aid." (AIDA rapport 2024 - update, p. 89)

In een arrest van 30 november 2023 oordeelde het Hof van Justitie van de Europese Unie als volgt:

"142. Gelet op al het voorgaande dient op de eerste drie vragen in zaak C-254/21, op de tweede vraag in zaak C-297/21 en op de derde vraag in zaak C-315/21 te worden geantwoord dat artikel 3, lid 1, en lid 2, tweede alinea, van de Dublin III-verordening, gelezen in samenhang met artikel 27 van deze verordening en met de artikelen 4, 19 en 47 van het Handvest, aldus moet worden uitgelegd dat de rechter van de verzoekende lidstaat bij wie beroep is ingesteld tegen een overdrachtsbesluit, niet mag onderzoeken of er in de aangezochte lidstaat een risico op schending van het beginsel van non- refoulement bestaat waaraan de persoon die om internationale bescherming verzoekt na of ten gevolge van zijn overdracht aan deze lidstaat zou blootstaan, wanneer deze rechter niet vaststelt dat er in de aangezochte lidstaat sprake is van systeemfouten in de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor personen die om internationale bescherming verzoeken. Meningsverschillen tussen de autoriteiten en de rechterlijke instanties van de verzoekende lidstaat, enerzijds, en van de aangezochte lidstaat, anderzijds, over de uitlegging van de materiële voorwaarden voor internationale bescherming tonen niet aan dat er sprake is van systeemfouten."

Uw Raad dient bijgevolg in principe niet te beoordelen of er een risico bestaat op een schending van het beginsel van non-refoulement in de verantwoordelijke lidstaat, in casu Italië, tenzij er in deze lidstaat sprake is van systeemfouten in de asielprocedure en de opvangvoorzieningen.

Bij huidig verzoekschrift wordt afdoende aangetoond dat er in Italië sprake is van systeemfouten in de asielprocedure en opvangvoorzieningen, waardoor Uw Raad wel degelijk kan onderzoeken of er een risico bestaat op een schending van het beginsel van non-refoulement.

Omwille van het gebrek aan juridische bijstand en adequate tolken, bestaat er een risico dat de betrokkene zijn rechten niet adequaat kan doen gelden. De betrokkene dient correcte informatie te verkrijgen over de asielprocedure en de verwachtingen die in het kader van deze procedure bestaan. Bij gebrek aan dergelijke informatie loopt de verzoeker het risico om zijn procedure niet tot een goed einde te brengen, met een risico op gedwongen terugkeer naar zijn land van herkomst en dus op een schending van het beginsel van non-refoulement als gevolg.

Uit het AIDA rapport blijkt dat verzoekers vaak geen toegang hebben tot ngo's of UNHCR, waardoor zij geen informatie kunnen bekomen over de asielprocedure, met alle gevolgen van dien:

“The Procedure Decree expressly requires the competent authorities to guarantee asylum applicants the possibility to contact UNHCR and NGOs during all phases of the asylum procedure. For more detailed information on access to CPR, see the section on Access to Detention Facilities.

However, due to insufficient funds or due to the fact that NGOs are located mainly in big cities, not all asylum applicants have access thereto. Under the latest tender specifications scheme (capitolato d’appalto) adopted on 20 November 2018, funding for legal support activities in hotspots, first reception centres, CAS and CPR has been replaced by “legal information service” of a maximum 3 hours for 50 people per week (see Forms and Levels of Material Reception Conditions). (AIDA rapport 2024 - update, p. 146)

Omwille van wat voorafgaat, bestaat er een reëel risico op een schending van het beginsel van non-refoulement, waarmee Uw Raad rekening kan en moet houden gelet op het bestaan van systeemfouten in het kader van de asielprocedure in Italië.

d) Systematische gebreken met betrekking tot de opvangvoorzieningen voor verzoekers om internationale bescherming

Verder kan uit een lezing van de algemene landeninformatie besloten worden dat ook de opvangvoorzieningen in Italië systematische gebreken bevatten waardoor verzoeker een risico op een schending van artikel 3 EVRM riskeert in geval van een overdracht.

Ten eerste, werd een nieuwe regelgeving ingevoerd in 2024 die de mogelijkheid tot uitsluiting invoerde voor verzoekers die meer dan 90 dagen na hun aankomst pas een verzoek om internationale bescherming indienen. Dit zou ook het geval zijn voor verzoeker, die nog niet eerder een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend in Italië:

“For this reason, it is important to highlight that Law 187/2024 modified the Reception Decree introducing a hypothesis of exclusion from reception measures for those who, without justified reason, apply for asylum after 90 days of entering Italy. The law expressly refers to the new provision of a new accelerated procedure for those who enter Italy illegally and apply for asylum after 90 days.886 So, it seems that it should apply only to those who have entered Italy illegally. The exclusion decision must be taken in writing and motivated by the territorially competent Prefecture. It must take into account the vulnerability of the applicant. Even if the rule recalls art. 20 of the Reception Directive, it does not respect its content since while the Directive provides for a mere hypothesis of reduction of reception measures, the rule regulates the exclusion from reception measures.” (AIDA rapport 2024 - update, p. 158)

Dit wordt ook erkend door verwerende partij, die dit minimaliseert door te stellen dat Italië louter een (wettelijke) mogelijkheid heeft.

Daarnaast geeft deze nieuwe regeling ook expliciet voorrang aan zij die aankomen via de zee en zal verzoeker enkel toegang hebben opvang indien er nog ‘niet-gereserveerde plekken’ beschikbaar zijn:

Moreover, Law 187/2024 — formalizing an already existing practice - introduced a priority criterion for access to reception facilities for people rescued at sea, making access to the reception of all other people (arrived by land, with autonomous disembarkations, Dublin returnees, etc.) subject to the availability of non-reserved places.

In this regard, after the entry into force of the law, the Ministry of the Interior has issued a Circular Note with which it invites all Prefectures to take into account this criterion of priority entry into reception facilities. However, the Circular refers to mere entry (and not irregular entry) in the 90 days prior to the asylum request as a criterion for exclusion from reception.

However, some Prefectures, such as the one in Siena, have already gone beyond the scope of the new rule by providing for additional exclusion criteria. According to the Note spread by the Prefecture of Siena on 14 January 2025: 1) asylum applicants with mental disease can only be admitted upon presentation of a certificate from the competent health district attesting to compatibility with their presence in a facility that does not have health requirements; 2) Dublin asylum applicants have access to the facilities on a subordinate basis to asylum applicants whose Italian responsibility has already been declared.” (AIDA rapport 2024 - update, p. 158)

In het AIDA rapport van 2025 worden de gebreken in de toegang tot opvang als volgt samengevat:

“Barriers to access to reception in Italy mostly depend on two main factors:

- Bureaucratic and administrative obstacles to access to the international protection procedure.
- Shortage of available places and management issues within the various levels of the reception system.

As described in detail under Registration of the asylum application, for years, the Italian Police Headquarters (Questure) have put in place various strategies aimed at limiting and delaying access to the asylum procedure for people who spontaneously show up at the offices. These practices, which intensify with increasing numbers of requests for protection (both at the general national level and at the level of the individual Questura), also have direct consequences on another right of applicants, namely the right to reception conditions. While applicants are often forced to wait months to file their asylum applications, the same if not worse applies to making a request to access reception conditions. Even though by law asylum applicants are entitled to material reception conditions immediately after manifesting the will to apply for asylum (making phase), access to reception facilities is often postponed until at least after the actual registration and lodging of the application by State Police. Only after being registered can asylum applicants request access to reception facilities; even then, they are frequently required to wait for some additional weeks, sleeping rough or in make shift lodgings or resorting to members of the same community, if and when they can afford it.

The shortage of places in the reception system is a recurring issue in Italy, especially as, due to policies aimed at reducing public spending and a strong lack of medium-long-term planning (see the Management and Coordination), the total number of places in the system continues to decrease, and emergency situations are registered each summer. For this reason, the system quickly became saturated, and Prefectures started refusing requests to access reception, or in some cases ignoring them. A recent inquiry bv the magazine Altreconomia estimated that, in a situation where thousands of asylum applicants were left without access to reception measures, and while the Italian Government has declared on several occasions that "there are no more places available in the system(s)"', at least 5,000 places were left unoccupied in 2022 as a reserve for unexpected arrivals through disembarkations.

According to the data shared by the MOI Department of Civil Liberties after a FOIA request made by ASGI, as of 31 December 2024, out of the 96,890 places available, only 95,453 were actually occupied.
At least three factors, which have characterised the Italian reception system since its creation, affect the functioning of the system and the possibility for asylum applicants to access reception centres. As better detailed in the next dedicated paragraph, they can be summarised as follows:

c) Although the provision of reception measures is mandatory, the activation of SAI facilities is determined on a voluntary basis: Municipalities can decide whether to adhere to the SAI network and have full discretion as to the extension, increase or reduction of the existing places, regardless of the reception needs that emerge on the national territory and in the single territories;

d) The chronic unavailability of places in SAI results in the need for local Prefectures to prepare temporary measures and set up government reception centres (CAS), but the drastically lowered costs provided by the tender specifications schemes for reception in these facilities have de facto favoured the creation of large centres managed by multinationals or for-profit organisations and excluded many of the small non-profit and professional organisations and cooperatives from the accommodation landscape.

e) The conceptualisation of reception obligations as an emergency to be faced in the short term — and the unconcealed intentions to limit arrivals — have so far prevented serious and reasoned interventions on the implementation of an efficient accommodation system able to face the numbers of arrivals which periodically and systematically increase.

f) The absence of transparency on the updated availability of places in the CAS and the absence of willingness on the part of the Prefectures to look for the availability of reception places in territories other than the one under their jurisdiction, prevents people from directly requesting and obtaining assignment to a place in the national system, usually having to wait for the waiting list present at the individual prefectures.

As a direct consequence, the number of places in the ordinary reception system is largely insufficient when compared to the existing needs. Another issue is that, even if the places are in theory available in a region other than the one in which the applicant is located, the competent prefecture have no means to be made aware of the existence of additional places in case the central authority does not respond to their request. On many occasions, the prefecture does not proactively present this request to the central administration.

In this situation, the regulatory provision introduced by Law 187/2024, which gives priority to the reception of asylum applicants rescued at sea, will contribute to giving formal support to an already existing practice and

will allow the prefectures to justify the refusal to enter the reception on this legal basis which appears not compatible with the Reception Directive." (AIDA rapport 2024 - update, p. 161 - 162)

Naast de toegang tot opvang, zijn ook de omstandigheden in de opvangcentra gebrekkig:

"The chronic emergency state under which the CAS operate has forced the improvisation of interventions and favoured the entry into the reception network of entities lacking the necessary skills or, in the worst cases, only interested in profits."

(AIDA rapport 2024 - update, p. 190)

De voorbije jaren stelden verschillende NGO's en rechtbanken de omstandigheden in het CAS aan de kaak. Zo werd Italië in 2023 veroordeeld voor de opvangomstandigheden, waaronder overbevolking, gebrek aan verwarming en warm water, gebrek aan medische, psychologische en juridische bijstand, en de duurtijd waarin verzoekers in dergelijke omstandigheden moesten leven:

"On 16 November 2023, the European Court of Human Rights (ECtHR) issued the judgement on the case of Sadio v. Italy, no. 3571/17, regarding a Malian national who stayed in a reception centre in Cona, Italy, for a period of almost eight months. He alleged that his conditions in the reception facility were contrary to Article 3 ECHR, citing overcrowding, lack of proper heating and hot water, lack of medical, psychological, and legal assistance, as well as the centre having insufficient staff members and interpreters. He supported his allegations with photos, reports and_a parliamentary question relating to the Cona centre. Additionally, he complained that there had been no effective remedy available in order to challenge this set of circumstances, tantamount to a violation of Article 13 ECHR. The Court relied on the previous case of Darboe and Camara v. Italy and saw no significant divergence in material conditions between the two cases. The Court unanimously considered, accordingly, that the length and conditions of Sadio's stay in Cona constituted a breach of Article 3 ECAR. Given that the Italian Government "failed to indicate any specific remedy by which the applicant could have complained about his reception conditions in Cona", the Court again unanimously agreed with the applicant, upholding that Article 13 ECHR had been violated.

In March 2024, the Verona Migrant Observatory filed a complaint with the prosecutor's office against the managing body San Francesco Societa Cooperativa Sociale Onlus for the conditions at the Casaleone centre (Verona), where only 10 asylum seekers were accommodated. The observatory had detected: a low presence of operators; insufficient entry kit; no supply of underwear and clothes; deteriorating conditions of the house, broken glass, no furniture; Insufficient beds; not all bathrooms working, frequent absence of hot water; kitchen with mould and cockroaches, state of serious degradation of the boiler. Lack of pocket money and negligence in activating the necessary health protections." (AIDA rapport 2024 - update, p. 190 - 191)

Hetzelfde geldt voor de tijdelijke opvangcentra, waar verzoekers dreigen terecht te komen gelet op de uitsluiting uit het SAI systeem:

"These centres were introduced by the DL 20/2023 converted into L. 50/20231025 according to which, in case of unavailability of places in government centres and in CAS centres, people can be accommodated in provisional centres where only food, accommodation, clothing, healthcare and linguistic-cultural mediation are ensured.

Starting from the first half of August 2023, two temporary camps, consisting of container tents and gazebos, were set up in Parma, the Martorano and Cornocchio camps. The Ciac Onlus association immediately highlighted the disastrous situation in which the people brought to these centres found themselves, even directly after their arrival. For months, people did not have formal access to the asylum procedure and could therefore not be transferred to the CAS or SAI. Between August and October 2023, the Ciac Onlus association collected over 130 declarations of intention to ask for asylum and sent them to the competent Questura. CIAC reported 42 vulnerable people. However, only six of them were able to access the SAI system." (AIDA rapport 2024 - update, p. 191)

Bijgevolg dreigt verzoeker in een situatie terecht te komen die de menselijke waardigheid schendt.

e) Problematische toegang tot de gezondheidszorg

De dochter van verzoekers, [A.] heeft hartproblemen, verzoekster heeft last heeft van haar rug en hun zoon [O.M.] kampt met tandproblemen. Het gezin heeft dan ook een medische kwetsbaarheid.

Daarbij blijkt uit de algemene landeninformatie dat ook de toegang tot de gezondheidszorg voor verzoekers om internationale bescherming in Italië zeer gebrekkig is.

Ten eerste, is het recht op toegang tot gezondheidszorg afhankelijk van de indiening van het verzoek om internationale bescherming en de toekenning van een belastingscode, hetgeen gepaard gaan met significante vertragingen (surpa):

“The right to medical assistance is acquired at the moment of the lodging of the asylum application. However, very often access to healthcare is hindered and severely delaved, as access to most health services depends on the attribution of an individual tax code, which is only assigned by Questure when lodging the asylum application.

The fact the significant delays (up to several months) in the lodging of asylum claims are registered in certain regions thus negatively impacts on the possibility of asylum seekers in these regions to access healthcare (see Registration). Pending enrolment, asylum applicants only have access to medical treatment ensured by Article 35 TUI to irregular migrants: they have access to emergency care and essential treatments, and they benefit from preventive medical treatment programmes aimed at safeguarding individual and public health.”

(AIDA rapport 2024 - update, p. 196)

Nadien wordt hun recht gefaciliteerd door de Europese ziekteverzekeringskaart. Het verlopen van de geldigheid van deze kaart zou geen impact mogen hebben op de toegang tot gezondheidszorg, hetgeen in de praktijk wel het geval is:

“Asylum applicants have to register with the national sanitary service in the offices of the Local Health Board (Azienda sanitaria locale, ASL) competent for the place they declare to have established their domicile.1055 Once registered, they are provided with the European Health Insurance Card (Tessera europea di assicurazione malattia, TEAM), whose validity is related to the one of the permits of stay. The right to medical assistance should not expire in the process of the renewal of the permit of stay.

In practice, however, asylum applicants with an expired permit of stay have no guarantee of access to non-urgent sanitary treatments for_a significant length of time due to the bureaucratic delays in the renewal procedure. This also means that where asylum applicants do not have a domicile to renew their permit of stay, for example if reception conditions were withdrawn, they cannot renew the health card.

Delays in the issuance of health cards were exacerbated from 2016, due to the attribution of special tax codes to asylum applicants other than the ones attributed to other people, consisting in numerical and not alphanumeric codes. 1057 Such obstacles have been reported regarding access to health cards since 2019 and continued in 2024. These problems persist also regarding access to other social rights.”

(AIDA rapport 2024 - update, p. 196 - 197)

Er is verder sprake van een gebrek aan specifieke kennis over migratie en internationale bescherming onder het medisch personeel. Evenmin is het medisch personeel getraind om bepaalde ziektes te behandelen die eigen zijn aan de migratiecontext en die sterk kunnen verschillen van de ziektes die ín Italië vastgesteld worden:

“Regarding the effective enjoyment of health services by asylum applicants and refugees, it is worth noting that there is a general misinformation and a lack of specific training on international protection among medical operators.1059 In addition, medical operators are not specifically trained on the diseases typically affecting asylum applicants and refugees, which may be very different from the diseases affecting the Italian population.” (AIDA rapport 2024 - update, p. 197)

Ook vormt de taalbarrière een belangrijk obstakel voor de effectieve toegang tot de gezondheidszorg, in die zin dat er geen tolken of intercultureel bemiddelaars beschikbaar zijn voor medische afspraken. Verzoekers vragen bijgevolg enkel medische hulp wanneer hun toestand verslechtert. Deze moeilijkheden verergeren ook door de schrijnende situatie in de opvangcentra:

“One of the most relevant obstacles to access health services is the language barrier. Usually, medical operators only speak Italian and there are no cultural mediators or interpreters who could facilitate the mutual understanding between operator and patient.1060 Therefore asylum applicants and refugees often do not address their general doctor and go to the hospital only when their disease gets worse. These problems are worsening due to the adverse conditions of some accommodation centres and of informal settlements (see Conditions in makeshift camps)”. (AIDA rapport 2024 - update, p. 197)

Gelet op het bovenstaande bestaat er een ernstig risico dat verzoeker gedurende een lange periode geen toegang zal hebben tot medische zorgen, hetgeen uitermate problematisch is gezien hun gezondheidstoestand en deze van hun minderjarige kinderen.

f) Het hoger belang van het kind

In het licht van al het bovenstaande dient vastgesteld te worden dat verwerende partij bij het nemen van haar beslissing geenszins rekening heeft gehouden met het hoger belang van het kind, hetgeen een primordiale overweging dient te zijn bij alle beslissingen die uitwerking hebben op kinderen, overeenkomstig artikel 3 en 9 van het IVRK, artikel 24 van het EU-handvest en artikel 22bis van de Belgische grondwet.

Bovendien legt artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet op aan de Dienst Vreemdelingenzaken rekening te houden met het hoger belang van het kind bij het nemen van een verwijderingsbeslissing.

Ten slotte dient opgemerkt te worden dat het Comité voor de rechten van het kind in zijn algemene opmerking nr. 5 (CRC/GC/2003/5, §45-47) stelde dat het beginsel van hoger belang van het kind maatregelen vereist vanwege alle overheidsinstanties, zowel parlementair als gerechtelijk.

In een arrest van 3 oktober 2014, Jeunesse t. Nederland, oordeelde het Europees Hof voor de Rechten van de Mens als volgt wat betreft het hoger belang van het kind:

« 109. Lorsque des enfants sont concernés, il faut prendre en compte leur intérêt supérieur (Tuquabo- Tekle et autres c. Pays-Bas, no 60665/00, §44, ler décembre 2005 ; mutatis mutandis, Popov c. France, nos 39472/07 et 39474/07, §§139-140, 19 janvier 2012 ; Neulinger et Shuruk, précité, §135, et X c. Lettonie [GC], no 27853/09, §96, CEDH 2013). Sur ce point particulier, la Cour rappelle que l'idée selon laquelle l'intérêt supérieur des enfants doit primer dans toutes les décisions qui les concernent fait l'objet d'un large consensus, notamment en droit international (Neulinger et Shuruk, précité, §135, et X c. Lettonie, précité, §96). Cet intérêt n'est certes pas déterminant à lui seul, mais il faut assurément lui accorder un poids important. Pour accorder à l'intérêt supérieur des enfants qui sont directement concernés une protection effective et un poids suffisant, les organes décisionnels nationaux doivent en principe examiner et apprécier les éléments touchant à la commodité, à la faisabilité et à la proportionnalité d'un éventuel éloignement de leur père ou mère ressortissants d'un pays tiers. »

Vrije vertaling : « 109. Wanneer kinderen betrokken zijn, moet rekening worden gehouden met hun hoger belang (Tuguabo-Tekle en anderen tegen Nederland, nr. 60665/00, § 44, 1 december 2005; mutatis mutandis, Popov tegen Frankrijk, nrs. 39472/07 en 39474/07, §§ 139-140, 19 januari 2012; Neulinger en Shuruk, voornoemd, § 135, en X tegen Letland [Grote Kamer], nr. 27853/09, §96, EVRM 2013). Op dit specifieke punt herinnert het Hof eraan dat het idee dat het hoger belang van kinderen voorrang moet hebben bij alle beslissingen die hen betreffen, breed wordt ondersteund, met name in het internationaal recht (Neulinger en Shuruk, voornoemd, §135, en X tegen Letland, voornoemd, §96). Dit belang is zeker niet uitsluitend bepalend, maar het moet zeker aanzienlijk gewicht worden toegekend. Om een effectieve bescherming te bieden aan het hoger belang van kinderen die direct betrokken zijn en om het voldoende gewicht te geven, moeten nationale besluitvormende organen in principe de elementen met betrekking tot het gemak, de uitvoerbaarheid en de proportionaliteit van een eventuele verwijdering van hun vader of moeder die onderdaan is van een derde land onderzoeken en beoordelen. »"

Bij de beoordeling van de proportionaliteitstoets van artikel 8 EVRM, het belang van het kind een prominente plaats inneemt. Illustratief daarvan is het arrest Jeunesse v the Netherlands van 3 oktober 2014 (req. nr 12738/10) waar het EHRM de verplichting van de nationale autoriteiten heeft benadrukt om voldoende onderzoek te voeren naar de uitvoerbaarheid, haalbaarheid en proportionaliteit van de beslissing, om effectieve bescherming te kunnen bieden en voldoende gewicht te kunnen toekennen aan de belangen van de kinderen:

"106. While the essential object of Article 8 is to protect the individual against arbitrary action by the public authorities, there may in addition be positive obligations inherent in effective 'respect' for family life. However, the boundaries between the State's positive and negative obligations under this provision do not lend themselves to precise definition. The applicable principles arc, nonetheless, similar. In both contexts regard must be had to the fair balance that has to be struck between the competing interests of the individual and of the community as a whole; and in both contexts the State enjoys a certain margin of appreciation."

Het EHRM heeft herhaaldelijk de waarde van het hoger belang van het kind bevestigd. Het Hof herhaalt het doorslaggevend belang dat administraties en jurisdicties een nauwkeurige analyse van de gevolgen van hun beslissingen op de betrokken kinderen voeren:

“The domestic courts must place the best interests of the child at the heart of their considerations and attach crucial weight to it (see, mutatis mutandis, Mancie/ v. France, no. 30955/12, $$ 56- 57, 14 January 2016)” (EHRM, ELGHATET t. Zwitserland, 08.11.2016).

In datzelfde arrest heeft het Hof zijn rol als volgt omschreven:

“to ascertain whether the domestic courts secured the guarantees set forth in Article 8 of the Convention, particularly taking into account the child’s best interests, which must be sufficiently reflected in the reasoning of the domestic courts.” (zie ook Neulinger and Shuruk, cited above, §§ 133, 141; 13. v. Belgium, no. 4320/11, § 60, 10 July 2012; X. v. Latvia, cited above, §§ 106- 107).

Een gedetailleerde motivering is van doorslaggevend belang om zich ervan te vrijwaren dat met alle elementen rekening werd genomen :

“Domestic courts must put forward specific reasons in light of the circumstances of the case, not least to enable the Court to carry out the European supervision entrusted to it (X. v. Latvia, cited above, § 107). Where the reasoning of domestic decisions is insufficient, with any real balancing of the interests in issue being absent, this would be contrary to the requirements of Article 8 of the Convention (ibid.; see also, mutatis mutandis, Schweizerische Radio- und Fernsehgesellschaft SRG v. Switzerland, no. 34124/06, § 65, 21 June 2012). In such a scenario, the domestic courts, in the Court’s opinion, failed to demonstrate convincingly that the respective interference with a right under the Convention was proportionate to the aim pursued and thus met a “pressing social need” (Schweizerische Radio- und Fernsehgesellschaft SRG, cited above, §65).”

Voor de invulling van het concept ‘het hoger belang van het kind’ verwijst het Hof van Justitie van de Europese Unie naar “Algemeen commentaar no. 14 (2013) over het recht van het kind zijn belangen de eerste overweging te laten zijn (art. 3, eerste lid)”!! in haar arrest van 11 juni 2024:

“Il résulte de l'article 24, paragraphe 2, de la Charte ainsi que de l'article 3, paragraphe 1, de la convention internationale des droits de l'enfant, adoptée par l’Assemblée générale des Nations unies le 20 novembre 1989, auquel se réfèrent expressément les explications relatives à l'article 24 de la Charte, que l'intérêt supérieur de l'enfant doit non seulement être pris en compte dans l'appréciation sur le fond des demandes concernant des enfants, mais également influer sur le processus décisionnel conduisant à cette appréciation, moyennant des garanties procédurales particulières. En effet, ainsi que l'a relevé le Comité des droits de l'enfant des Nations unies, l'expression « intérêt supérieur de l'enfant », au sens de cet article 3, paragraphe 1, fait référence à la fois à un droit de fond, à un principe interprétatif et à une règle de procédure [voir l'Observation générale no 14 (2013) du Comité des droits de l'enfant sur le droit de l'enfant à ce que son intérêt supérieur soit une considération primordiale (art. 3, par. 1), CRC/C/GC/14, point 6).

Deze wettelijke bepalingen, waarvan artikel 24 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie directe werking heeft in de Belgische rechtsorde, net als de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie, moeten dan ook volgens de General Comment geïnterpreteerd worden.

Paragraaf 32 van deze General Comment legt uit dat het hoger belang van het kind geval per geval behandeld moet worden en dat rekening moet gehouden worden met de context en persoonlijke omstandigheden:

“§32. Het concept van de belangen van het kind is complex en de inhoudelijke invulling ervan moet per geval worden vastgesteld. Het is dankzij de interpretatie en implementatie van artikel 3, eerste lid, in overeenstemming met de overige bepalingen van het Verdrag, dat wetgevers, rechters, bestuurlijke, sociale of onderwijsautoriteiten in staat zijn het concept te verhelderen en concreet toe te passen. Het concept van de belangen van het kind is dus flexibel en kan worden aangepast. Het moet op individuele basis worden bijgesteld en gedefinieerd, met oog voor de specifieke situatie van het betreffende kind of de desbetreffende kinderen en rekening houdend met zijn of hun persoonlijke context, situatie en behoeften. Bij individuele besluiten moeten de belangen van het kind worden beoordeeld en vastgesteld in het licht van de specifieke omstandigheden van het kind in kwestie. Bij collectieve besluiten - bijvoorbeeld door de wetgever - moeten de belangen van het kind in het algemeen worden beoordeeld en vastgesteld in het licht van de omstandigheden van de specifieke groep en/of kinderen in het algemeen. In beide gevallen moeten bij de beoordeling en vaststelling de rechten vervat in het Verdrag en de Facultatieve Protocollen daarbij volledig worden gerespecteerd”

In de General Comment wordt vervolgens een niet-exhaustieve en niet-hiërarchische lijst opgenomen met factoren die meespelen in het bepalen van het hoger belang van het kind. (§50) Deze factoren zijn:

- De mening van het kind; (§53-54)
- De identiteit van het kind, namelijk het geslacht, seksuele oriëntatie, nationale herkomst, geloof en overtuigingen, culturele identiteit en persoonlijkheid; (§55 - 57)
- Het behoud van de gezinsvorming en onderhouden van betrekkingen; (§58 - 70)
- De zorg, bescherming en veiligheid van het kind; (§71 - 74)
- Kwetsbare situatie van het kind; (§75 - 76)
- Recht op gezondheid; (§77 - 78)
- Recht van het kind op onderwijs; (§79)

In de beslissing kan geen enkele motivering teruggevonden worden met betrekking tot het hoger belang van het kind.

Gelet op de scholing van de kinderen, de gezondheidstoestand van [A.], die kampt met hartproblemen en de systemische deficiënties waaraan de kinderen blootstaan bij terugkeer naar Italië, kan dan ook geenszins volgehouden worden dat een dergelijke terugkeer, die geponeerd wordt in de bestreden beslissing, in overeenstemming is met het hoger belang van het kind.

g) Conclusie

Uit bovenstaande informatie blijkt aldus voldoende dat de opvangomstandigheden en het opvangsysteem in Italië door de recente hervormingen allesbehalve van betere kwaliteit zijn geworden en dat de hervormingen verregaande gevolgen hebben op de individuele, specifieke en persoonlijke opvang van verzoekers om internationale bescherming in Italië. De degradatie van de kwaliteitsstandaard van het opvangnetwerk heeft tot gevolg dat de bestaande opvangomstandigheden nog verder achteruitgaan en dat er amper in een levensstandaard kan voorzien worden die de menselijke waardigheid respecteert.

De daadwerkelijke actuele omvang van de tekortkomingen en gebreken van het Italiaanse opvangsysteem en in de asielprocedure, wat in de hierboven geciteerde bronnen uitgebreid geïllustreerd en gedocumenteerd is, is van dien aard dat het gaat om structurele tekortkomingen in de zin van artikel 3, tweede lid Dublin III-Verordening, wat dus een overdracht van verzoekers naar Italië in de weg staat.

Een analyse van de meest recente landeninformatie noopt tot de conclusie dat de situatie actueel, in het bijzonder op vlak van opvang en toegang tot de gezondheidszorg van verzoekers om internationale bescherming - inclusief Dublin-terugkeerders - verder verslechterd en werkelijk zorgwekkend is.

Volgens de hierboven aangehaalde informatie kan effectief onmogelijk volgehouden worden dat in Italië geen sprake is van structurele en systematische tekortkomingen in de zin van artikel 3, tweede lid van de Dublin III-Verordening.

Dergelijke omstandigheden kunnen evenzeer leiden tot een schending van artikel 3 EVRM en artikel 4 EU-Handvest, omdat ze als gevolg hebben dat verzoeker een reëel risico loopt in een onmenselijke en/of vernederende situatie terecht te komen in geval van terugkeer naar Italië.

Bovendien vormen verzoekers een gezin met drie minderjarige kinderen die kampen met verschillende gezondheidsproblemen.

Omwille van al deze redenen, schendt de bestreden beslissing de artikelen artikel 3 EVRM juncto artikelen 1 en 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, artikel 3.2 van de Dublin III-verordening en het hoger belang van het kind.

4.2. Allereerst wijst de Raad erop dat verweerder heeft nagelaten een verweernota neer te leggen. Hij heeft het dus niet nuttig geacht te pogen om zijn eigen standpunt te verdedigen of aan te tonen dat de kritiek van verzoekers ongegrond is. Daarnaast is verweerder niet ter terechtzitting verschenen. Overeenkomstig artikel 2.50, derde lid van de RvV-wet impliceert dit dat hij, ingevolge deze afwezigheid, wordt geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. Deze vaststelling heeft evenwel niet tot gevolg dat de Raad het beroep ook automatisch dient in te willigen wanneer toch blijkt dat de vordering onontvankelijk is of de voorwaarden voor toewijzing kennelijk niet zijn vervuld (cf. RvS 8 november 1999, nr. 83.348; RvS 20 maart 2001, nr. 94.124). Een nader onderzoek is bijgevolg nog steeds vereist.

De Raad stelt vast dat het niet ter discussie staat dat de Italiaanse autoriteiten op basis van het oude artikel 12.4 van de Verordening nr. 604/2013, strikt genomen, verantwoordelijk zijn voor de behandeling van de door verzoekers ingediende verzoeken om internationale bescherming. Er blijkt ook dat verweerder in aanmerking nam dat uit oud artikel 3.2 van voormelde verordening volgt dat het niet mogelijk is om een verzoeker om internationale bescherming over te dragen aan de staat die in de eerste plaats als verantwoordelijke staat is

aangewezen, wanneer ernstig moet worden gevreesd dat de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor een dergelijke verzoeker in die staat systeemfouten bevatten die resulteren in onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten. Uit de uitvoerige motivering van de bestreden beslissingen blijkt immers duidelijk dat verweerder niet zonder meer is uitgegaan van het vermoeden dat de grondrechten van verzoekers in Italië zullen worden gerespecteerd. Verweerder heeft, na verzoekers te hebben gehoord, de situatie in de Italië onderzocht en hierbij de verslaggeving aangaande de situatie van verzoekers om internationale bescherming in deze staat in aanmerking genomen. Verweerder heeft opgemerkt dat er wel degelijk bepaalde tekortkomingen kunnen worden vastgesteld, maar dat deze onvoldoende zwaarwichtig zijn om te kunnen besluiten tot het bestaan van een reëel risico op een schending van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de grondrechten.

Verzoekers menen dat verweerders analyse van de situatie in Italië niet deugdelijk is en dat hij onterecht heeft geoordeeld dat er geen elementen zijn die toelaten te besluiten dat een overdracht aan dit land geen reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten.

Verzoekers wijzen er onder meer op *"dat de toegang tot de asielprocedure, alsook de rechten die hiermee gepaard gaan, zoals het recht op opvang ernstig belemmerd worden."*

In de bestreden beslissingen heeft verweerder erkend dat er in een recent AIDA-rapport melding wordt gemaakt van *"problemen wat betreft de toegang tot de procedure tot het bekomen van internationale bescherming"* in Italië en dat *"er […] opmerkingen [worden] gemaakt betreffende de mogelijk lange duur tussen de eerste fase van aanmelding en de tweede fase van formele registratie, een vertraging waardoor verzoekers mogelijk geen toegang hebben tot het opvangsysteem en systeem voor gezondheidszorg."* Hij heeft evenwel geoordeeld dat niet blijkt dat het over een *"structureel gegeven"* gaat.

Verzoekers betwisten verweerders standpunt dat er geen sprake is van structurele tekortkomingen in het Italiaanse registratie- en opvangsysteem.

De Raad stelt vast dat in het AIDA-verslag, waarnaar verweerder verwijst om voor te houden dat de problemen om toegang te krijgen tot de procedure om een internationale beschermingsstatus te verkrijgen en tot de opvangstructuren niet structureel zijn, duidelijk wordt gesteld dat het in de meeste gevallen (*"in most cases"*) verscheidene maanden duurt vooraleer een vreemdeling die in het raam van de Verordening nr. 604/2013 terugkeert naar Italië een afspraak kan krijgen om zijn verzoek om internationale bescherming in te dienen (AIDA-verslag 2024, update 2025, blz. 106). In datzelfde verslag wordt vervolgens geduid dat verzoekers om internationale bescherming vaak (*"often"*) maanden moeten wachten vooraleer een verzoek wordt geregistreerd (AIDA-verslag 2024, update 2025, blz. 161). De Raad leest verder in dit verslag dat het slechts zelden (*"rarely"*) voorkomt dat opvang wordt toegestaan onmiddellijk nadat de intentie om een verzoek om internationale bescherming in te dienen kenbaar wordt gemaakt (AIDA-verslag 2024, update 2025, blz. 159) en dat hoewel vreemdelingen volgens de wet recht hebben op materiële opvangvoorzieningen zodra zij de intentie hebben kenbaar gemaakt om een verzoek om internationale bescherming in te dienen, de toegang tot opvangfaciliteiten vaak (*"often"*) wordt uitgesteld tot ten minste na de daadwerkelijke registratie van het verzoek (AIDA-verslag 2024, update 2025, blz. 161). Voorts wordt aangegeven dat vreemdelingen die een verzoek om internationale bescherming wensen in te dienen dit slechts zelden (*"rarely"*) kunnen doen binnen de termijnen waarin de wetgeving voorziet (AIDA-verslag 2024, update 2025, blz. 27 en blz. 70). Zodoende kan de Raad enkel vaststellen dat het AIDA-verslag aangeeft dat de problemen om in Italië een verzoek om internationale bescherming formeel te laten registreren en opvang te krijgen systematisch voorkomen en duurzaam zijn, zodat verweerders stelling dat deze tekortkomingen niet structureel zijn, geen steun vindt in het rapport waarnaar hij verwijst.

De vermelding in de bestreden beslissingen dat voor kwetsbare personen de procedure versneld kan plaatsvinden wijzigt niets aan het voorgaande. Een versneld onderzoek van een verzoek om internationale bescherming kan immers maar nadat dit verzoek werd geregistreerd. Verweerders argumentatie is daarenboven onlogisch aangezien hij in de bestreden beslissingen ook aangeeft van oordeel te zijn dat verzoekers geen blijk geven van "*een uitgesproken kwetsbaarheid die noopt tot bijkomende concrete en individuele waarborgen betreffende de omstandigheden waarin [zij] in Italië [zullen] worden opgevangen."* Deze overweging is op zich weer niet verenigbaar met verweerders vaststelling dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens reeds *"duidelijk de extreme kwetsbaarheid van gezinnen of alleenstaanden met jonge kinderen [benadrukte]"* en verzoekers worden vergezeld door hun drie jonge kinderen.

Verzoekers kunnen worden gevolgd in hun standpunt dat verweerders vaststellingen, dat er in Italië geen structurele tekortkomingen wat betreft de toegang tot de procedure om een internationale beschermingsstatus te verkrijgen en de opvangregelingen bestaan die kunnen leiden tot de conclusie dat zij in dat land in een onmenselijke of vernederende situatie dreigen terecht te komen, geen steun vinden in de

aangebrachte verslaggeving. Verweerder is bijgevolg tekortgekomen aan de procedurele verplichting die voortvloeit uit artikel 4 van het Handvest van de grondrechten om zich er vooraleer de bestreden beslissingen te nemen op een correcte wijze van te verzekeren dat verzoekers, nu er aanwijzingen bestaan dat dit risico effectief bestaat, niet in een onmenselijke of vernederende situatie zullen terechtkomen en eventueel de nodige garanties te vragen aan de Italiaanse autoriteiten om te verhinderen dat een dergelijke situatie zich zou voordoen.

Een schending van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten kan worden vastgesteld.

Aangezien een onderdeel van het aangevoerd middel leidt tot de nietigverklaring van de bestreden beslissingen, is er geen noodzaak tot onderzoek van de overige in het onderzochte middel aangehaalde bepalingen of beginselen (RvS 18 december 1990, nr. 36.050; RvS 24 oktober 2002, nr. 111.881).

De vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissingen in afwachting van een uitspraak over de nietigverklaring is, gelet op de vernietiging van deze beslissingen, zonder voorwerp.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De overdrachtsbesluiten die de gemachtigde van de minister van Asiel en Migratie heeft genomen op 21 mei 2026 worden vernietigd.

Artikel 2

De vordering tot schorsing is zonder voorwerp.

Aldus te Brussel uitgesproken op zeventien september tweeduizend zesentwintig door:

G. DE BOECK,	voorzitter
T. LEYSEN,	griffier

De griffier,	De voorzitter,

T. LEYSEN G. DE BOECK